

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Rugpiūtis - August 9, 1979

Nr. 31

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RELIGIJA LIETUVOJ

Tautiniai momentai jos atgimime

Vytautas Meškauskas

Liepos pabaigoje N.Y. Tim-es paskelbė ilgą savo Maskvos korespondento Craig R. Whitney straipsnį iš Vilniaus apie bažnyčios padėtį Lietuvoje. Straipsnis pailiustruotas procesijos nuotrauka, iš kurios galima padaryti išvadą, kad pamaldos Lietuvoje gausiai lankomos. Idomu, kad toji nuotrauka gauta iš Lietuvos valstybinio komiteto religiniams reikalams, kas aiškiai prieštarautų oficialiai komunistų propagandai, kad religija Sovietijoje nyksta. Siuo atveju, tačiau, Maskvai svarbiau parodyti, kad religija gali ir jos 'globoje' pasidžiaugti laisve.

Korespondentas Whitney rašė laikydamasis geriausių N.Y. Times tradicijų. Jis davė žodį to komiteto atstovams, bet cituoja kunigų ir smulkiau neidentifikuotų asmenų pareiškimus. Tokiu būdu jis stengėsi būti objektyvus ir duoti galimai teisingesnį vaizdą. Jis pažymi, kad vyskupas Julijonas Steponavičius, Vilniaus arkivyskupijos apaštališkas administratorius, 1958 metais buvo ištremtas į Zagarę. Dėl to - kaip jam aiškino minėto komiteto pirmininkas Petras Anilionis ir jo pavaduotojas Edvardas Juozėnas - kad vyskupas raginęs priešintis sovietų įstatymams reguliuojantiems bažnyčią ir agitavo už teisę duoti organizuotas tikėjimo pamokas jaunimui. Gromykai viešint sausio 24 d. Vatikane popiežius jo teiravosi apie Steponavičiaus statusą, tačiau Gromyko greičiausiai tuo laiku buvo daugiau susirūpinęs bažnyčios padėtimi Lenkijoje. Juozėnas sakęs korespondentui, kad Steponavičius galėtų grįžti į Vilnių, jei atsimintų 'savo nubaudimo priežastis ir elgtųsi atitinkamai'. Daug kas priklausys nuo to, kokią įtaką Lenkijos dvasininkija turės į Lietuvos dvasininkiją. Ryšiai tarp jų sustiprėjo po popiežiaus vizito Lenkijoje birželio mėnesį.

Lenkijoje tačiau - išvedžioja korespondentas - Katalikų Bažnyčia yra organizuota ir žydinti jėga, kuri konkuruoja su kompartija dėl autoriteto tuo tarpu Lietuvoje daug žmonių eina į bažnyčią iš lojalumo istorinėms tradicijoms, lojalumo, kurį sovietų istaigos bando nuslopinti ir bažnytinę organizaciją atrodo silpna ir demoralizuota.

Vilniuje katedra 1951 metais buvo paversta muziejum, o Kaune bažnyčia šalia vyskupo Liudviko Povilionio kurijos raštinės buvo paversta kino teatru. Kai vyskupas klebonavo Klaipėdoje, jis buvo nubautas 8 metams kalėjimo už 'nelegalų pasirūpinimą statybos medžiagos' naujai bažnyčiai. Toji buvusi paversta koncertų

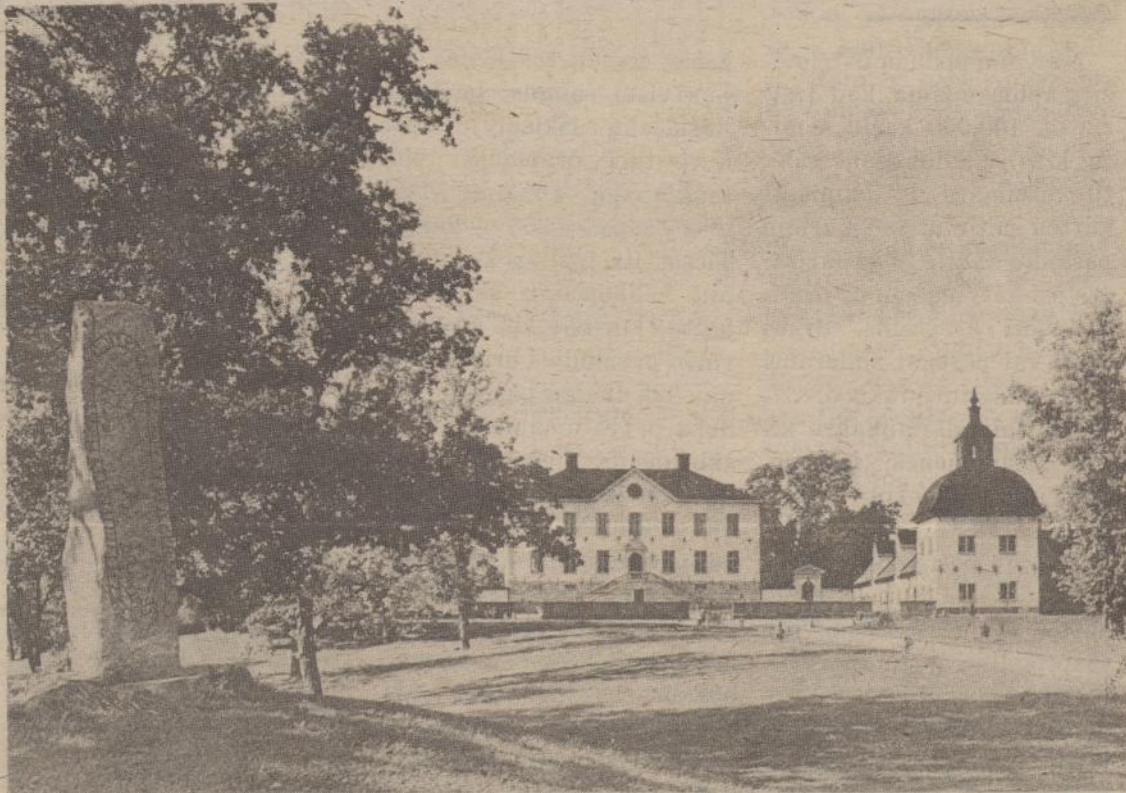
sale. Kunigas, iškalbėjęs 4 metus, buvo amnestuotas. Valdžios žiniomis visame krašte yra 712 kunigų. Seminarijoje mokėsi 72 klierikai, bet įšventinti neleidžiama daugiau kaip tuzino, nors vien 1978 m. Lietuvoje mirė 23 kunigai. Anilionis gyrėsi, kad per pastutinius metus nebuvo uždaryta nė viena parapija.

Jūs čia negalite elgtis taip, kaip gyvendami Vakarose' - aiškines vienas kunigas korespondentui. - 'Jūs turite prisitaikyti prie sąlygų. Naujas popiežius mums bus geresnis, nes žino mūsų sąlygas.'

Jaunesni kunigai ir parapijiečiai, neturėdami kantrybės, skundėsi į Vakarus, prašmuge liudami pogrindžio leidiniuose, kad saugumas žiūri, kad į seminariją nestotų gabesni kandidatai, kad į administracinius postus Komitetas religiniams reikalams skiria svarbioms administracinėms pareigoms tam netinkančius kunigus.

Iš kitos pusės korespondentas pastebėjo vieną dieną bažnyčioje dvylikos mokyklinio amžiaus vaikų grupę vakarinėje mišiose. Vaikus prižiūrėjusi drausminga davatkėlė, kad jiems neužteiktų noras paįsdykauti. Tokį vaizdą būtų sunku rasti kur nors kitur Sovietų Sąjungoje, o Sv. Petro ir Pauliaus bažnyčios klebonas kun. Aliulis korespondentui sakęs, kad per pirmosios komunijos dieną ją priima kai kada net po 50 berniukų ir mergaičių.

Korespondentas skaičiuoja, kad iš trijų milijonų nominalių katalikų Lietuvoje ir dabar, po 39 metų sovietų viešpatavimo, 50-60% dar yra tikintieji, tuo tarpu likusioje So-

Haesselby rūmai, kur vyko Baltų studijų konferencija.

BALTŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA ŠVEDIJOJE

Dr. Viktoras Stankus

Visų metų įtempto darbo vaizdai vis dar stovėjo akyse ir nedavė mintims poilsio, nors lėktuvas jau kilo virš Clevelando pakeliui į Pabaltijį.

Į darbo žiotis įgriuvau kai dr. Augustinas Idzelis ir dr. John Cadzow įkalbėjo atstovauti Kent state Universitetą šių metų Baltistikos Konferencijoje birželio 14-17 dienomis Stockholme, Švedijoje, su referatu 'Apibūdinimas žydų-lie-tuvių santykių II Pasaulinio karo metu populiarioje ir istorinėje literatūroje'. Bet pats

vietijoje tas nuošimtis oficialiai laikomas tarp 8-10%. Jei taip - ar Lietuvoje tikima daugiaus grynai religiniais sumetimais, ar čia prisideda tautinis momentas dėl to, kad religija lietuvių skiria nuo okupanto ruso?

(Nukelta į 4 psl.)

akstinas darbo pradžia buvo praeitų metų balandžio mėnesio nepagrįsti užmetimai lietuviams NBC filme 'Holo-caust'.

O dabar, lėktuvui smagiai skrendant, pamažu kilo nekantrūs ūpas kuo greičiau patirti kelionės užsibrėžtą maršrutą - Švediją, Gothlandą, Suomiją - tuos jau nuo jaunystės man vyresniųjų apipasakotus Baltijos kraštus. Ir nejučiomis įsijungiau į bendrą leivių - dr. Idzelio ir jo žmonos Reginos - pokalbį: kas mūsų laukia, ką patirsime, ką matysime ir ką nuveiksime.

Taip net ir nepastebėjome, kad ilga kelionė lėktuvu per Atlantą atlikta ir jau leidžiames Stockholmo oro uoste.

Pirmas Stockholmo išpūdis tikrai nebuvo lauktas. Žinoma, visų išpasakotos grakščios blondinės švedės krito į aki, bet dar daugiau nustebino ma-

tant gražų miesto centrą pilną džinsais apsirengusių žmonių. Zymiai daugiau 'uniformuotų' vyrų ir moterų negu esu įpratęs matyti Amerikoje. Ne tik jaunimas, bet ir gana daug vyresniųjų - penkiasdešimt su virš amžiaus - dėvėjo džinsų pilną eilutę. Nors matėsi masinė žmonių promenados, mašinomis uždarytos gatvės, - trūko to kunkuliuojančio, dinamiško gyvumo - kurį jauti kituose Europos ar Amerikos didmiesčiuose.

Bet laikas neleido stebėti ir reikėjo skubėti į Baltistikos konferencijos atidarymą.

Penktosios Baltistikos Konferencijos Skandinavijoje iškilinės įvyko Švedijos Akademijoje. Konferencija buvo rengiama Baltistikos Mokslinio Instituto Skandinavijoje kartu su Stockholmo Universitetu. Vėliau konferencijos delegatai ir svečiai buvo oficialiai priimti Stockholmo miesto Rotušėje. Vakarop banketas buvo surengtas Baltistikos Instituto ir Pabaltiečių organizacijų.

Teko progos susitikti su vietinių Lietuvių Bendruomenės pirmininku p. Vilkėnu ir Baltistikos nariu Juozu Lingiu. Jie papasakojo apie lietuvių veiklą Švedijoje ir darbus Baltistikos Institute. Išpūdis yra, kad lietuviai aktyvūs, nors vi-soje Švedijoje jų yra vos šimtinė, įskaitant ir mišrias šeimas, kai latvių yra 4000, o estų net 20,000!

Banketo metu jaunas latvis gitaristas padainavo tris liaudies dainas, po vieną estiškai, latviškai, lietuviškai - išversdamas turinį ir angliškai. Publikai suklė daug juokingų komentarų XVIII šimtmečio lietuvių liaudies daina apie lietuvių kovą su švedais, ypatin-gai posmas 'nusišoviau sau žu-vėdrėlę (šveda)'.

(Nukelta į 5 psl.)

Katalikų procesija Vilniuje.

SAVAITINĖ POLITIKA *Apžvalga*

Grėsmė naftos pristatymo keliams. — Akademijos teroristams Sovietijoje. — Saudi Arabija ginkluojasi. — Pavojus BBC transliacijom svetimomis kalbomis.

Neseniai spaudą ir televiziją apibėgo žinia, kad JAV ruošia 100,000 karių armiją, kuri reikalui esant galėtų apsaugoti ir okupuoti naftos šaltinius bet kurioje pasaulio dalyje ir užtikrinti jos pristatymą sau ar draugiškiems kraštams. Brandulį tai pajėgai sudaranti 82-ta parašiutininkų divizija, kuriai talkininkautų kitos kariuomenės, laivyno, aviacijos ir marinų dalys. Kaip paprastai šiame krašte, tuojuo pasigirdo ir išveždžiojimų, kad tai nesamone, naftos šaltinius lengviau susprogdinti negu apsaugoti, kad tai įvels tik JAV į naujus 'vietnamus' ir t.t. Iš tikro tačiau pavojus yra visai realus. Net palyginti negausios teroristų grupės gali naftos tiekimą taip sutrukdyti, kad Vakarų Europa atsidurtų sunkumuose per dvi savaites, o Japonija, vaizdžiai tariant, net galėtų būti ūkiškai pasmaugta per vieną savaitę.

Hormuzo sąsmauka.

Kodėl taip yra, galime lengvai suprasti žvilgtelėję į žemėlapi. Persijos įlanka susijungia su Omano įlanka, o per ją su Indijos vandenynu Hormuzo sąsmauka, kuri tėra 35 km. pločio. Per tą sąsmauką kas 8-11 minučių praplaukia po tanklaivį su nafta į Rytus ir Vakarus. Lengva įsivaizduoti, kad kokia ginkluota grupė užimtų Musadamo iškyšulį su Khasabo miesteliu ir sustabdytų naftos srautą. Skaitydamasis su tokia galimybe Irano šachas užsimojo ir iš dalies jau buvo pasistatydinęs stiprų laivyną, kurio, šachą nuvertus, nedaug liko. Tas strateginiai svarbus iškyšulys priklauso Omano valstybėlei, tačiau priėjimas per jį sausuma eina per mažos Fudžeiros kunigaikštijos - emirato, turinčios vos 10,000 gyventojų. Teritoriją emiras už pinigus davė leidimą didesniai Omanui praveisti kelią į Khasabą per savo

žemę, tačiau tas kelias nebus visai saugus. Pačiame pusiasalio iškišulyje, per kurį turi praplaukti visi tanklaiviai, Omanas turi visa kuopą — 250 — karių! Tiesa, jis turi ir žvalgybinių helikopterų skubomis įgytų, kuriuos kol kas dar valdo pasamdyti britų lakūnai. Tik žvalgų pareigas atlieka patys omaniečiai. Paskutinėmis dienomis pajėgos dar buvo sustiprintos britų 'Rapier' tipo raketomis bei greitlaiviais su prancūzų 'Exocet' raketomis. Netoli plaukioja ir mažas JAV laivyno dalinys su vadovybės bei tiekimo laivu 'La Salle' priešakyje. Jį remia dar du naikintojai ar fregatos, kurie dažnai keičiasi. Rimtesnio konflikto atveju tiems laisvo kelio gynėjams bus iš tikro reikalinga didesnė parama.

Iš kurios pusės grąso tai laivininkystei pavojus? Sunku patikėti, kad į ją kėsintusi sovietų Indijos vandenyno eskadra, nes tai jau galėtų reikšti karo pradžią, už tat daugiau kalbama apie teroristų, kad ir palestiniečių, užpuolimo galimybę. Juk paskandinę vieną kitą laivą jie galėtų ilgesniam sulaikyti visą laivininkystę. Londoniško THE DAILY TELEGRAPH kolumnistas Robert Moss, kuris turi labai gerus ryšius su kelių kraštų žvalgybomis ir kurio žinias reikia kartais priimti su, kaip sakoma, žiūpsniu druskos, rašo, kad PLO (palestiniečių vlik'as) partizanai palaiko labai glaudžius ryšius su KGB ir yra Maskvos ne tik apmokami, bet ir apginkluojami. PLO iš savo pusės palaikė ryšius tarp dabartinio Irano valdovo ajatolos Khomeini, kai tas gyveno dar Paryžiuje, ir Maskvos, padėjo Khomeiniui suorganizuoti savo slaptąją tarnybą ir pan. PLO Sovietijoje turi dvi partizanų apmokymo stovyklas — vieną netoli Maskvos, kitą — Kryme. Ten

gerai pasirodė auklėtiniai siunčiami tolimesniam apmokymui į Simferopolio karinę akademiją, kur paprastai būna apie 50-60 būsimų teroristų. Reikia atsiminti, kad kaip paprastai būna emigrantų tarpe, PLO partizanai yra pasidalinę į kelias grupes. Sovietai siūlosi jas visas paruošti, tačiau kai kurios jų to 'patarnavimo' vienais ar kitais sumetimais atsisakė. Sovietai palestiniečiais pasinaudoja ne tik arabų kraštuose, bet ir kitur, jie palaikė ryšius su vokiečių teroristais, o ir Italijos politikas Aldo Moro buvo nužudytas čekų pistolietu - kulkosvaidžiu "Skorpion", kurio apginkluojami palestiniečiai. Jie apmokami naudoti ir įvairaus tipo raketas, kuriomis lengva būtų kiekvieną tanklaivį, jei ne tuojuo nuskandinti, tai bent paversti liepsnuojančiu laužu. Kiekvienu atveju laivininkystė būtų kuriam laikui nutraukta.

NEWSWEEKo Arnaud de Borchgrave praneša apie grandiozinius Saudi Arabijos apsiginklavimo planus ir jų vykdymą. Didžiausia kliūtis Saudi Arabijai tapti karine dalybe yra jos mažas gyventojų skaičius, vos 5 milijonai. Už tat tame krašte jau dabar daug svetimų darbininkų, vien iš šiaurinio Jemeno per 1,5 milijono. Dabar Saudi Arabija po ginklų turi 61,000 vyrų. Per du metus tas skaičius bus padidintas iki 100,000, o 1985 metais turėtų pasiekti 300,000. Šiuo metu skubiai statoma Karaliaus Kalipho karinis miestas dykumos viduryje, kuris galės apgyvendinti 60,000 karių, 70 tūkstančių pagalbinio personalo ir turės aerodromą 150 karo lėktuvams. JAV saudžiai perka ginklų už 1,2 bilijono dolerių ir treniruoja 3 batalijonus Tautinės Gvardijos, kažkas panašaus į mūsų šaulius, kurių uždavinys yra apsaugoti režimą ir naftos šalti-

■ Iš kitos pusės

Neseniai skaičiau lietuviškam laikraštyje, bet nieko nepastebėjau to miesto didžiojoje laikraščiuose, kad buvo suruošta įspūdinga Pavergtųjų Tautų dienos demonstracija, kurią tačiau ignoravusi to miesto merė, o ir valstijos gubernatorius nusistatęs priešingai mūsų interesams. Mūsų ir panašių tautinių grupių demonstracijos sekma-dienio vidurdienį išmirusiam miesto centre man visados kėlė klausimą, kas gi jas pastebės? Gerai, jei dar bus parodyta minutei per TV vakarinę žinių programą ar pasirodys kokia nuotrauka didesniai lokaliniam laikraštyje, bet dėl to negalim būti visai tikri. Pasitaikusi didesnė eismo nelaimė ar sensacingas nusikaltimas gali priversti mūsų demonstracijų nuotraukas pakeisti tomis 'karštomis' žiniomis.

Mūsų tragedija šiame krašte glūdi tame, kad čia niekas negali pasigirti išgyvenęs vienoje vietoje 30 ar 40 metų ir nė vienos dienos nebuvęs kalėjime! Tokios žinios veltui ieškotum pirmuosiuose puslapiuose, jos nerasi ir paskutiniuose. Toks pareiškimas, aišku, gali susilaukti protestų. Ką tu čia šneki niekus! Ar demonstracijos neprišidėjo prie Vietnamo karo užbaigimo? Nesulaikė ištisiems metams elektros jėgainių statybos? Ar jos neprišidėjo prie lygių teisių juodiesiems suteikimo? Tiesa. Tačiau jos paprastai pasibaigdavo susirėmimu su policija ar net visai rimtais neramumais. Tik tada tas demonstracijas media išpūsdavo iš joms deramos proporcijos.

Pirmasis priedas prie šio krašto konstitucijos garantuoja taikingos demonstracijos teisę, tačiau demonstracija tuo dar nepasidaro šios krašto įstatymdavystės ar politikos nustatymo proceso dalimi. Radikalės mažumos, kurios savo valią nori primesti daugumai, tai jau seniai suprato ir savo demonstracijas taip surežisuoja, kad jos ne tik patektų į sensacijų, ne kasdienybės ištroškusias televiziją ir spaudą, bet net sudarytų rimtų nepatogumų platesnei visuomenei. Pvz. sunkvežimiai užblokuoja kelią ir tuo sutrukdo miestų aprūpinimą maistu. tokia 'para teroristinė' taktika, kaip neseniai rašė buv. Valstybės Departamento pasekretorius George W. Ball WASHINGTON POST skiltyse, televizijos dėka kartais priverčia manyti, kad protestai yra normali institucinė viešo sprendimo dalis, bet taip iš tikro nėra ir neturi nieko bendro nei su demokratija ar įstatymais. Vienu žodžiu, prieš ruošiant demonstracijas verta pagalvoti, ko jomis siekiama ir kaip tai iš tikro galima būtų pasiekti.

vm

nus. Saudi Arabijos ir mažesnių kaimyninių valstybių vadovai nutarę, kad negalės apsisaugoti be JAV pagalbos, tačiau kartu dėl Izraelio problemos jie nenori per daug broliautis su amerikiečiais. Naujus tankus Saudi Arabija nusipirko Prancūzijoje ir 450 prancūzų instruktorių apmoko kaip su jais elgtis. Taip pat Prancūzijoje užpirkta ir nauja raketinė apsigynimo nuo oro puolimo sistema. Visos Arabijos pusiasalio valdovai esą pasirzė gintis nuo sovietų ir jų surogatų užmačių, tačiau klausimas, ar jie tam pasiruošti dar turi užtektinai laiko.

Atsimenate britų BBC transliacijas, kurios mums karo metu, ir net po jo, bu-

vo vienintelis teisingos informacijos šaltinis? Dabar nauja konservatorių vyriausybė svarsto pasiūlymą apkirpti lėšas transliacijom svetimom kalbom. THE GUARDIAN dėl to rašo, kad nors BBC patyria nemaža kritikos, tačiau dar niekas jai neprikišo informacijos klastojimo. Ji ir dabar yra vienintelis informacijos šaltinis, prieinamas 71 milijonui žmonių, kurie gali tik ją pasikliauti. Sutauptyti būtų galima 4 milijonus svarų (apie 8 mil. dolerių), bet ką geresnio ar naudingesnio gali už juos įsigyti — tik vieną modernią lėktuvų-naikintuvą ar keturis tikrai gerus tankus!

Skaityk ir platink
D I R V A

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VIENYBĖ - MŪSŲ JĖGA, LAISVĖ - MŪSŲ ATEITIS!

Kurgi, sakau pasaulyje yra tauta, tokia prašta ir niekinga, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos... (M. Daukša, "Prakalba į malonųjį skaitytoją").

Pirmieji tarybinės okupacijos metai, Stalino teroras kainavo lietuvių tautai apie trečdalį milijono gyvybių. "Lietuva be lietuvių" — toks buvo Suslovo nurodymas. Stalino mirtis nutraukė fizinį lietuvių naikinimą, bet dvasinis teroras pasiliko įgaudamas vis rafinuotesnes formas: toliau klostojama ir dalkoma Lietuvos istorija, šmeižiami jos politiniai ir idėjiniai vadai, persekiojami tikintieji. Okupacinė valdžia supranta, kad nutautinimą sulaiko tik nacionalinis sąmoningumas, kurį ugdo nacionalinė spauda ir kalba. Todėl lietuvių kalbos ir spaudos varžymas yra okupantų plačiausiai naudojama priemonė: gimtoji kalba išstumta iš įstaių, mažinamas knygų tiražas ir t.t.

Ryškus nacionalinių teisių varžymo pavyzdys yra TSRS aukštojo mokslo ministro 1978 m. gruodžio 6 d. įsakymas Nr. 1110. Jame reikalaujama okupuotų respublikų aukštosiose ir vidurinėse mokyklose įvesti specialių disciplinų dėstymą, kursinių ir diplominių darbų rašymą, konferencijų ir seminarų vedimą rusų kalba. Šis įsakymas yra aki-vaizdas šovininės rusinimo politikos, carinės Rusijos pradėtos dar 1864 m., tęsinys.

Tik okupantai gali reikauti atsisakyti pagrindinės kiekvienos tautos teisės vartoti savo gimtąją kalbą, nes nei viena tauta savanoriškai tos teisės neatsisakys.

Okupacinė valdžia dar kartą parodė, kad jos konstitucija tarnauja tik lengvatikių mulkinimui. Okupantų atžvilgiu ji neturi jokios juridinės galios. Priešingu atveju, toks įsakymas būtų traktuojamas kaip

TSRS Konstitucijos 36 str. pažeidimas, kuriame teigiama, kad lygių teisių įgyvendimą užtikrina galimybė vartoti gimtąją kalbą ir kad "bet koks tiesioginis ar netiesioginis piliečių teisių apribojimas, tiesioginių ar netiesioginių pirmumų pagal rasinius ir nacionalinius požymius nustatymas, kaip ir visokia rasinio ir nacionalinio išimtinumo propaganda baudžiama pagal įstatymą". O rusų kalbos prievartinis pirsimas ir "didžiosios rusų tautos" termino vartojimas ar nėra rusų išimtinumo atvejis? Okupantų ir jų pakalikų nebūdžiamumas rodo, kad jiems galioja tik specialūs okupaciniai įstatymai!

Kiekvienas lietuvis turi suprasti — didžiausia kliūtis prievartinei asimiliacijai yra nacionalinė kalba ir spauda!

Visomis išgalėmis priešinkimės nutautinimui, protestuokime prieš lietuvių kalbos ir spaudos užgnaužimą!

Žinokime, kad pradėję lietuvių kalbos vartojimo siaurinimą, okupantai ateityje stengsis visai ją išstumti!

Nuolaidžiavimas okupantams suteiks jiems galimybę griebtis ir kitų nutautinimo priemonių: išsiųsti baigusį mokslus jaunimą už Lietuvos ribų, apsunkinti jam grįžimą atgal ir t.t.

Vienybė — mūsų jėga!
Laisvė — mūsų ateitis!

(Atsišaukimas, 1979 m. balandžio 18 d. išplatintas Vilniaus universitete).

• Lithuania 700 Years pastaruoju metu per Manyland Books leidklą užsisakė keletą egz. į Afriką Play and School Room, Saxonwold, TVEL So. Africa. Taip pat užsisakė Walden Book Co., Stamford, Conn.; Public Library, Cambridge, Mass.; The Baker and Tylor Co., Momentce, Ill.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Iš Lietuvos pogrindžio spaudos

Jaunimas tautos ateitis

Gyvename laikus, kada tokios sąvokos, kaip: teisingumas, blaivumas, dora, skaistybė, ištikimybė, kuklumas, susivaldymas, pasiaukojimas... daug kam atrodo ne tik abstrakčios, bet ir nepatrauklios, negyvenimiškos. Retai keliamos gyvenimo prasmės klausimas. Priemonės pasiekti tikslui laikomos pačiu tikslu. Nusikurdusi grožio samprata. Nors tyliai, bet vis plačiau kalbama apie nužmogėjimo procesą. Alkoholis, šeimų nepastovumas, ištvirtavimo aistrų nevaržoma laisvė, negimusių kūdikių žudymas per abortus, daugėjančios savižudybės, šiurpūs nusikaltimai — štai toji gėdinga mūsų dešimtmečių žymė, skaudžiai palietusi ir Lietuvą. Minėti reiškiniai tampa kasdienybe. Daug kas su tokia padėtimi apsipranta, teisindamiesi, kad ir kitur kažkas panašaus vyksta, kad, girdi, "dabar toks pasaulis"... Tačiau blaivioje ir galvojančioje mūsų tautos dalyje visa tai kelia didelį nerimą ir susirūpinimą dėl lietuvių tautos ateities, jos likimo.

Įvairiai aiškinamas toks didelis tautos dalies moralinis smukimas: tikėjimo praradimas, svetimųjų įtaka, blogas vaikų ir jaunimo auklėjimas bei to auklėjimo klaidos, naujų "tradicijų" įtaka, dėl ekonominių sunkių tėvų nušalinimas nuo vaikų auklėjimo ir t.t. Bet būkime atviri: nors visi šitie minėti ir nesuminėti faktoriai veikia žalingai, bet viskas daugiausia priklauso nuo mūsų. 19 amž. panašių faktorių, žalojančių mūsų tautą irgi būta nemažai, bet didžiausioji tautos dalis sugebėjo atsispirti ir nepasiduoti moralinio pakrikimo tvaikui.

Gyvūnijos pasaulis gyvena darniai ir harmoningai pagal pačios gamtos įdiegtus instinktus (tai moko ir dialektinis materializmas). Nors ir kaip atrodytų keista, bet reikia konstatuoti faktą, kad stebėdami gyvūnijos pasaulyje atskirų individų tarpusavio elgesį, labai dažnai prašokstanti nužmogintos visuomenės poelgius, moralė, paremta dėsniu — "moralu tai, kas tarnauja komunizmui", gyvenime pasireiškia visišku moralės nebuvimu, (fašizmo moralė irgi buvo paremta tuo pačiu dėsniu).

Mes — maža tauta. Jei visa tai, apie ką kalbėjome, yra didžiulis blogis didžioje tautoje, tai moralinis pakrikimas mažoje tautoje gali tapti jos savižudybe! Tautoje, kurioje skaičiuojami gyventojai dešimtimis milijonų, jeigu nemaža dalis prasigeria, žudosi, ištvirt-

Pogrindžio leidinys "Alma Mater" 1979 m. liepos-rugsėjo numeris.

kauja, paskęsta venerinėse ligose arba idiotizme, dar nėra mirtino pavojaus žlugti, jeigu nors keli milijonai tos šalies gyventojų lieka dori, valingi, samoningi. Juose išlikusi vitalinė jėga kada nors dar prikels visą tautą iš to purvo. O ko galime tikėtis mes — mažytė tauta, jeigu tas moralinis pakrikimas, dažnai net apkašytas "gyvenimo tempo", "pažangos" ar dar kai kuriomis etiketėmis, kasmet apima vis didesnę ir didesnę mūsų tautos dalį? Neužmirškime dar tos aplinkybės, kad mes esame nelaisvi, kad mūsų sąmoningiausieji žmonės susirūpinę savo tautos išlikimu, yra suvaržyti veikloje, persekiojami, kad mūsų paverėjai daro viską, kad mes būtume neatsparūs, moraliskai, pakrikę, imlus svetimųjų įtakai.

Nesiguoskime, kad kelios dešimtys ar keli šimtai tūkstančių moraliskai tvirtų žmonių išgelbės tautą nuo išnykimo, jei didesne tautos dalis pasiduos nužmoginimo procesui, jei savo egzistenciją apribos tik biologiniais ir materialiniais poreikiais, jei materialinių gėrybių mastas virs dvasi- nių vertybių mastu.

Kokia iš tikrųjų padėtis dabar Lietuvoje, rodo tam tikras susirūpinimas net ir tų, kurie dar žada "komunistinį rojų", kurie dar galutinai neprarado savo žmogiškojo veido. Svaigalų naudojimo, ištvirtavimo pasėkmių, abortų, savižudybių, žmogžudybių, prievartavimų, psichopatinių iškrypimų statistika, nors ir slepiama už devynių užraktų, bet taip gyvai jaučiame gyvenime, nebegali būti apeinama spaudoje bei kitur, nors ir iškraipomas arba nutylimos tikrosios priežastys.

Komunizmas paremtas tikėjimu. Tas "tikėjimas" galima sakyti, žlugdo. Šiandien mažai yra tokių, kurie be šypsenos kalbėtų, kad "mūsų ar kuri kita karta gyvens komunizme", kad

"mūsų laukia šviesi komunizmo ateitis" ir t.t. Jei dar kalbama, todėl, "kad taip reikia". Komunizmo "idealas", kaip valstybiniu mastu, taip ir paskirų žmonių sąmonėje, kelia imperialistinės valstybės, pasaulio karinės galybės asociacijas. Internacionalizmas vis labiau ir labiau suvokiamas, kaip rusifikacijos ir sovietinės politikos sinonimas. Bet "tikėjimas" komunizmu pagimdė "moralę", kuri gero-kai nužmogino ir sudarkė žmogų. Vidutiniškumo žymė ženklina milijonus. Toks vidutiniškas žmogus prarandąs tikrąjį žmogaus orumą, tikrąją žmogiškąją laisvę ir apsisprendimo teisę, stengiasi išsaugoti "laisvę", moralės srityje. Bet kuris tikėjimas įpareigoja, uždeda tam tikrų prievolių. Minėta vidutinybė pripažįsta "moralę", tik be pareigų ir atsakomybės. Žinodamas, kad jei politiškai bus neįtariamai, jei valstybiškai bus traktuojamas patikimu, toks individas atleidžia vadžias moralės srityje, šiek tiek dar privengdamas milijonų. Į nužmogėjimą kelias — atviras!

Komunizmo "moralėje" įteisinta neapykinta, kerštas, vergiškas darbas užbraukia žmoguje daugelį žmogiškųjų vertybių, o neapykanta atpalaiduoja žemuosius instinktus. Meilė nužeminama iki grynai biologinio instinkto pasireiški-mo. Dora, kaipo tokia, nebesiejama su meilės sąvoka. Apie meilę mūsųose skaito paskaitas beveik tik gydytojai-venerologai. Nekaltybė, skaistybė — beveik nepasitaikantys žodžiai. Kai kam jie jau atrodo banalūs, nemoderniški.

Sakoma, kad gamta nemėgsta tuštumos. Tur būt, tai tinka ir žmogui. Komunistinė "moralė" žmogų padarė tuščią. Ji paneigė tikrąsias dvasines vertybes, žmogų apsprendė kaip ekonominę būtybę. Ir štai į tą žmogaus vidinę tuštumą ėmė brautis erzacai. Žmogus prarado savo individualybę ir tapo "straighteliu".

Pakeista ir laimės samprata. Siūloma "laimė" nepakelia žmogaus virš kasdienybės, nekelia gyvenimo prasmės klausimo. Iš esmės "Laimės" vardu dabar daroma viskas, kas prieštaraus tikrajam žmogiškumui, žmogaus pašaukimui, sveikos ir kūrybingos tautos idealui.

Pažvelkime į antikinių laikų filosofo Faleso iš Mileto (apie 624-547 m. prieš Kristų) gyvenimo laimės sampratą. Paklaustas, koks gyvenimas yra geriausias, filosofas atsakė: kada mes (Nukelta į 5 psl.)

Diplomatijos paraštėje (116)

Vaclovas Sidzikauskas

Vizitas Korėjoje

Seoulo konferencijos pagrindiniai darbotvarkės punktai buvo:

1. priemonės sustiprinti pasaulinį prieškomunistinį sąjūdį: a) kaip išplėsti Lygos veiklą, b) kaip sustiprinti Lygos narių ir organizacijų veiklą, c) organizaciniai pakeitimai išplaukiantys iš Lygos išsiplėtimo;

2. informacinė ir kultūrinė veikla: a) sustiprinimas ryšių ir susipratimas tarp laisvųjų tautų, b) pasikeitimas žiniomis apie komunistų strategiją ir taktiką ir paveikios priemonės;

3. paveikios priemonės atremti komunistų iššūkį ir praplėsti laisvės ribas, b) kaip padėti komunistų pavergtosioms valstybėms ir

tautomis jų kovoje atstatyti nepriklausomybę ir laisvę ir c) prieškomunistinių vadų ir karių paruošimas per Laisvės Centrą, bendros deklaracijos priėmimas.

Konferencijos motto buvo: "Visų laisvųjų tautų vieningumas, kad praplėsti laisvės sferą".

Dėl JAV prezidento Eisenhowerio vizito Pietų Korėjoje, Lygos Konferencijos atidarymas buvo nukeltas į lapkričio 3 d., o konferencijos dalyviai buvo nuvežti į pačią pietinę Korėjos dalį, Pusano miestą, kur mūsų lankymosi proga buvo suorganizuota 150,000 dalyvių prieškomunistinė manifestacija, lankėme karę su komunistais žuvusių įvairių tautų karių kapus, taip pat

pramonės centrus ir istorines vietas.

Lapkričio 3 d. Lygos konferenciją atidarė Pietų Korėjos prezidentas Chung Hec Park. Konferencijos pirmininku buvo išrinktas karo su komunistais metu buvęs Pietų Korėjos karo ministeris. Aš pasakiau kalbą PET vardu ir pasiūliau rezoliuciją, kuri buvo visais balsais priimta.

Seoulo konferencija skyrėsi nuo anksčiau buvusių, kad ji Azijos Tautų prieškomunistinę Lygą pavertė į Pasaulinę Prieškomunistinę Lygą — World Anti-Communist League ir priėmė jos statutą, kurio suredagavime aš aktyviai dalyvavau. Nauja buvo ir tai, kad Seoulo dalyvavo įvairių tautų jaunimo delegatai.

Lapkričio 7 d. Mėlynuosiuose Rūmuose buvome individualiai priimti Respublikos prezidento jau anksčiau suminėto dr. Chan Hec Park. Turėjau su juo įdomų pasikalbėjimą, po kurio jis mane pakvietė su juo nusifotografuoti.

Viena popietė buvo pašvęsta Laisvės Centro lankymui. Seoulo 1962 m. posėdžiavusi antroji Lygos Konferencija nutarė įsteigti Seoulo Laisvės Centrą. Septyniolikos aukštų impozantiško pastato statyba ir įrengimas ką tik buvo baigti. Jame yra Laisvės Akademija, antikomunistinės parodos halė, Tyrimo Institutas ir Biblioteka. 1967 m. Laisvės Centro programa numatė Tarptautinį Seminarą apie komunistinių kadro ruošimą, išleidimą knygų apie kovas prieš komunizmą ir komunistų agresijos Azijoje strategiją ir taktiką. Laisvės Centro vadovybės dėmesį atkreipiau į pastebėtus kai kurių Vidurio ir Rytų Europos žemėlapių netikslumus ir prašiau juos atitaisyti.

Sekmadienį, lapkričio 6 d. su kitais konferencijos dalyviais buvome nuvežti į Panmunjon ant 38-tos paralelės, kur buvo pasirašytas paliaubų susitarimas su komunistiniais agresoriais. Mums buvo parodyti Laisvės ir Nesugrįžimo tiltai, — per pirmąjį į laisvę sugrįžo komunistų į nelaisvę paimtieji Pietų Korėjos kariai, o per antrąjį — į Šiaurės Korėją iškeliavo Pietų Korėjos paimtieji belaisviai. Pietų Korėjos karininkų lydimi lankėmės neutraliojoje zonoje, buvome ant demarkacijos linijos, žygiavom pro komunistines sargybas, kurių buvome prašyti nekalbinti ir neerzinti, buvome taip pat ir kareivinėse, paverstose paliaubų komisijos posėdžių patal-

pom, buvome išsamiai painformuoti apie padėtį neutraliojoje zonoje. Atmintyje užsiliko, komunistams būdingas faktas iš paliaubų komisijos posėdžių patalpos. Ant posėdžių stalo stovė dvi vėliavėlės: Jungtinių Tautų ir Šiaurės Korėjos (komunistų). Vieną dieną amerikona ir jų alijantai pastebėjo, kad komunistinės vėliavėlės kotas ilgesnis nei jų. Kitam posėdžiui alijantai pasiūlino savo vėliavėlės kotą. Komunistai tuoj pakeitė savo vėliavėlę kitu su žymiai ilgesniu kotu. Toji komedija su vėliavėlėmis tęsėsi iki jų kotai pasiekė lubas. Mums buvo paaikškinta, kad tas savotiškas komunistų vaikiškumas reiškiasi ir kituose dalykuose: jų kareivinės ir kitų pastatų neutraliojoje zonoje stogai būtinai turi aukštesni, langų daugiau ir kad kiribrai didesni, kaip jų priešų. Išskyla į 38-tąją paralelę ir neutraliąją zoną pavaizdavo visą dirbtinai padalinto krašto tragediją ir antrąjį pasaulinį karą lai-

mėjusių vakarų didžiųjų demokratijų neapdairumą ir nesugebėjimą laimėti taiką. Grįžtant iš Panmunjono aplankėme Korėjos 26-ją diviziją, kuri mums pademonstravo pėstininkų manevruotę ir tikrai įstabius jų sugebėjimus.

Japonų delegacijos pirmininkas dr. Asitce Kitaska pakvietė mane sustoti keleto dienų Tokyo ir rinktinai japonų auditorijai padaryti pranešimą apie PET ir specialiai apie Baltijos valstybes. Mano pranešimas rado gražaus atgarsio radijo programose ir spaudoje.

Didelę ir nepaprastai malonią atramą Tokyo radau asmenyse Gražinos ir Vytauto Meilų, Kanados ambasados pareigūno ir prof. Proux, prieš karą buv. prancūzų kalbos profesoriaus Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, o mano lankymosi Tokyo metu, Agence France Tokyo Biuro vedėjo.

(Pabaigas)

Religija Lietuvoj...

(Atkelta iš 1 psl.)

Apie religinį atgimimą bendrai, tą pačią dieną buvo rašoma Frankfurter Rundschau korespondencijoje apie 29-tą kongresą Koenigsteine, skirtą 'Bažnyčiai bėdoje' (Kirche in Not). Ši kartą ten buvo konstatuoti tam tikri vilties ženklai, bet toli gražu dar ne triumfo prieš karingą ateizmą trimitų garsai.

Darmstadto istorikas Stobel samprotavo, kad Vakarų tikintieji galėtų semtis vilties iš jų tikėjimo stiprumo, nors ir skaičiai imponuoja. Oficialiai priskaičiuojama 40 mil. tikinčiųjų ortodoksų, tačiau neoficialiai manoma, kad jų yra viso 60 milijonų, t.y. tris kartus daugiau negu partijos narių!

Tuo tarpu profesorė Helene Posdeeff nurodė, kad Maskvos patriarchatas randasi sunkioje krizėje, kurią iššaukė 'Taikos teologija', pagal kurią jis laiko si neva bažnytinių įstatymų, tačiau praktiškai priima pasaulinę komunistinę santvarką ir ją aktyviai remia. Stačiatikių masei trūksta pagrindinių teologijos žinių, jie nežino bendrų pamaldų prasmės ir nepriima sakramentų.

Tuo tarpu žėzuitas Robert Hotz, Vatikano radijo bendradarbis, buvo daugiau optimistiškas. Taip, per Stalino-Chrusčiovo laikotarpį Gruzijos stačiatikiai neteko 90 nušimčių maldyklų ir dvasininkų, tačiau tikintiems neorganizuotai spaudžiant KGB pastatytas vyskupas Gajoz buvo atšauktas ir naujas patriarchas Siolasvili per trumpą laiką Bažnyčią reformavo, pakeisdamas didesnę dalį dvasiškijos.

Kalbėdamas apie bažnyčios padėtį Lietuvoje, pranciškonas tėvas Konstantinas Gulbinas aiškino, kad viešas pasipriešinimas buvęs palaužtas per keletą dienų, tačiau vidinis atsparumas likęs iki šios dienos. Kaip pavyzdį jis paminėjo Katalikų Kronikos Nr. 37, prie kurios prisidėjo dar bent penki kiti pagrindinio leidiniai. Toks pareiškimas kalbėtų už labai stiprų tautinį

momentą religianime atgimi me, nes kiti leidiniai nėra religiniai.

Kaip Muencheno Pietryčių Instituto docentė Dionisie Ghermani referavo, Kroatijoje ir Slovenijoje (t.y. dabartinėje Jugoslavijoje) tikinčiųjų katalikų eilės smarkiai retėja. Ten, tarp kitko, galima pastebėti tam tikrą skilimą tarp dar smarkiai tautinės aukštesnės hierarchijos ir žemesnės dvasiškijos persiėmusios iš Vakarų atėjusiomis nuotakomis, kurias sustiprina taikli ateistinė propaganda ir tikinčiųjų (nepaisant konstitucinių garantijų) spaudimas.

Apie kokias Vakarų nuotakas Jugoslavijos dvasiškiai kalbama? Iš dalies atsakymą gali duoti tą pačią dieną paryžiškame Le Figaro prancūzų akademijos nario Jean Guitton straipsnis 'apie komunizmą ir krikščionybę', prasidedas provokuojančiu klausimu, už ką balsuotų Jėzus, jei šiandien gyventų žemėje? Ar Jėzus tik nebalsuotų už kairiuosius? Juk dažnai čia laikoma, kad kapitalizmas, liberalinė visuomenė, tėra tik nauja faraizmo (nuo farizėjų) laida, tuo tarpu komunistai iš tikro esą krikščionys, nors to dar patys nežino! Prieš tokią galvoseną griežtai stojo prieš metus miręs jėzuitas tėvas Fassard, kuriam autorius pilnai pritaria. Bažnyčia bendraudama su komunistais faktinai prarandanti savo tikėjimą. Toks polinkis dabar sudaręs didesnį pavojų Prancūzijos katalikų bažnyčiai už jai grėsusį 1941 metais, kada įsiveržė naciai, ar prancūzų komunizmui atgimus 1945 metais.

Kas verčia sutikti su Koenigsteine prieita išvada, kad religinis atgimimas Rytuose dar tėra vilties sublizgėjimas (Hoffnugsschimmer). Daugiau vilties duoda tik katalikų pasipriešinimas Lenkijoje. Prie to norėtusi pridėti, kad niekur Bažnyčia nėra tokia tautinė kaip Lenkijoje. Už tat ten, ir turbūt Lietuvoje, reikia ieškoti daugiau tautinių negu religinių motyvų.

"Amber Holidays"

1979 M. ESKKURSIJOS
Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SIOSE GRUPĖSE:

rugsėjo 19	— \$829.00 (vienos savaitės)
rugsėjo 26	— \$829.00 (vienos savaitės)
spalio 10	— \$829.00 (vienos savaitės)
gruodžio 19	— \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324.

PROTOTYPE SUPERVISOR

Our rapidly growing facility has an immediate need for a Supervisor for our Prototype Shop. This is a highly visible and challenging position, offering much growth potential. Our successful candidate should have a thorough knowledge of electronics and electrical assemblies. This may be a perfect spot for an electronics technician who considers himself a builder. The work involvement will include P.C. boards, small motors and other prototype work and should be totally familiar with circuit diagrams.

We offer a competitive compensation package and an extensive benefit program. For immediate consideration on this exciting and challenging position, apply or forward resume, in confidence, to:

DAN McMULLEN

FUNDIMENSIONS

26750 23 Mile Road, Mt. Clemens, Michigan 48045
313-949-4100

An Equal Opportunity Employer M/F

(30-36)

JAUNIMAS TAUTOS ATEITIS...

(Atkelta iš 3 psl.)

patys nedarome to, ką smerkiame kituose. Pagal Falesą, laimingas toks žmogus, kuris yra sveikas savo kūnu, imlus savo dvasia ir pasiduoda auklėjimui. Tačiau pasaulyje yra svarbiausia pažinti save. Ir tai yra būtina.

Pagal Platoną (428-347 m. pr. Kristų) žmogaus gyvenimo laimė susideda iš penkių dalių: 1) protingi norai, 2) sveiki jausmai ir sveikas kūnas, 3) pasisekimas darbuose, 4) geras vardas žmonėse ir 5) pasitvirtinimas gyvenimas. Įsidėmėtina — materialinės vertybės Platono laimės sampratoje yra paskutinėje — penktoje vietoje!

Argi šios mintys, pasakytos prieš 85 šimtmečius, yra pasenusios? Ar jų teisingumo nepatvirtino tūkstančiai metų ir šimtų milijonų žmonių likimai? Atsilikęs yra galvojimas, tvirtinas, kad savęs pažinimas ir dvasinis tobulėjimas yra nereikalingi. O dažnai toks "galvojimas" yra pridengtas "pažangos", "vystymosi" skraistėmis, koks nesusipratimas ir regresas!

"Mylėk savo artimą, kaip pats save!" — kartojo — Kristus. Ką gi reiškia mylėti! Tai — kova prieš neapykantą, smurtą, kerštą, žmogaus pavergimą, jo žmogiškosios vertės paneigimą, tai kova už žmogaus orumą, jo dvasinį tobulėjimą, jo moralę, paremtą ne materialinėmis vertybėmis. Didesnioji tautos dalis, sąmoningai ar išlaikiusi sveiką nuovoką, ar pagaliau dvasinių vertybių saugotojų bei puoselėtojų raginami, jų autoritetui paklūsiami, ilgus šimtmečius išlaikė sveiką tautos kamieną ir sukūrė tokių vertybių, kuriomis jausdami ar nejausdami naudojomės iki šios dienos. Jeigu šiuo metu prasisiveržia susirūpinimas, kas laukia mūsų ateityje, net ir tų lūpose, kurie kitu kartu gieda ditirambus pavergėjams, rodo, kokia gyvybinga yra moralė, kuri šiandien neigiamą, t. y. krikščionišką, dvasinę vertybę ir meilę žmogui pagrįsta moralė. Nėra ir negali būti nė mažiausios abejonės, kad tie, kurie "išsivaduos" iš mūsų tautos gyvybę palaidiusios sunkiausiais laikotarpiais krikščioniškosios moralės "likučių", jie nebus susirūpinę nei savo tauta, nei apskritai žmogiškąja verte.

Bet ne jie lems mūsų tautos ateitį. Ją lemsime mes patys! Visiems jau žinomas Stalino klausimas dėl Vatikano divizių skaičiaus. Popiežiaus vizitai į Meksiką, ypač į Lenkiją, parodė tą "skaičių". Taip, moralinė tautos jėga net ir "techni-

kos amžiuje" yra galingesnė, kaip galingesnis yra sąmoningas žmogus už jo paties padarytą mašiną. Bet jeigu mašiną valdo nužmogėjusi būtybė — katastrofa žmogiškumui! O katastrofos galima išvengti ne kuo daugiau gaminant žmogui pavergti priemonių, bet sąmoninant tą žmogų, keliant jo moralinę vertę, kovojant dėl jo moralės. Ypač turime atsiminti tai mes — maža tauta!, nes šiuo metu galime turėti tik **moralinį ginklą!** Tiesa, jis ne kiek nemokesnis už kitokius, bet tas moralinis ginklas **privalo būti!** Jeigu mes jo neturėsime, mes žūsime! Krikščioniškoji moralė, patikrinta dviejų tūkstančių metų patirtimi, mūsų mažos tautos patirtimi, niekad mūsų neapvylusi, tegu būna patikimu ginklu prieš visokias negeroves, stūmiančias mūsų tautą į tikrą pradžią!

Kitokio ginklo neturime ir neturėsime. Komunistinė "moralė" per jau tokį trumpą laiką taip akivaizdžiai parodė, ką ji gali duoti, kad šurpas ima, pagalvojus, kas bus toliau, jei ta "moralė" formuos mūsų gyvenimą. Laukia neišvengiamas moralinis pakrikimas,

Baltų studijų konferencijoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

Sekančią dieną prasidėjo pati konferencija Haesellby pilies rūmų patalpose. Pilis stovė ant švelnaus žalio kalnelio, kurio medžiais apaugusioje pakalnėje pirmą kartą gyvenime pamačiau mūsų pasakų juokingas, bet patrauklias šaršas.

nužmogėjimas ir bedugnė! Tam reikia visomis jėgomis priešintis: ir savo asmeniniu gyvenimu, ir patarimais, ir savo visuomenine veikla. Moralinio pakrikimo blogiui veiksmingiausiai gali pasipriešinti JAUNIMAS! Tik jis šiandien yra pajėgus šiomis negerovėmis pasakyti griežtą — NE! O tokio jaunimo mūsųose yra labai daug. Tik jam reikia būti labiau ryžtingesniams, atkaklesniams.

Būkime visi atsakingi! Nugalėkime egoizmą, ieškime gyvenimo prasmės. Mes privalome atgimti!

Jaunime, atsiminkit, kad mūsų tautos atgimimas Tavo rankose!

(Iš Lietuvos pogrindžio laikraščio "Alma Mater" Nr. 3, 1979 m. liepa-rugpiūtis-rugsėjis).

Konferencijoje dalyvavo iš tolimų šalių 82 delegatai ir buvo įteikti 76 referatai. Iš lietuvių: iš Amerikos — J. Cadzow, V. Cernius, B. Ciplijauskaitė, A. Idzelis, J. Kazlas, V. Kelertas, R. Kriščiūnas (šiuo metu tęsia studijas Vokietijoje), J. Slavėnas, V. Stankus, V. Vardys; iš Izraelio — žydai-lietuviai A. Strazhas ir jo žmona N. Strazhas; iš Lenkijos — lietuviai-totoris W. Zajackowski.

Daugumą lietuvių paskaitų asmeniškai iškliausiu ir buvo malonu, kad lietuviai paskaitininkai įdomiai pristatė labai kruopščiai, išsamiai ir dokumentuotai paruoštus referatus.

Idomybė buvo dr. Ichiro Kato iš Jokohama, Japonijos, paskaita apie Mikalojaus K. Ciurlionio meną. Dr. Kato nagrinėjo orientalizmą Ciurlionio mene. Po konferencijos dr. Kato išskrido į Lietuvą skaityti paskaitą Vilniuje apie Ciurlionį.

Liečiant žydų-lietuvių santykius buvo išpūdis, kad tam tikri Amerikos žydų mokslininkai veda kampaniją perrašyti istoriją su naujai renkamais asmeniniais liudijimais ant savo kurpalio, lietuvių naudai. Tas net paneigtų pačių žydų objektyviai surinktus duomenis II-jo Pasaulinio karo metu.

Konferencijoje dalyvavę iš Izraelio žydai mokslininkai

tuo susirūpinę. Filosofijos daktaras Joachim Braun mano, kad vis nagrinėti tik 3-4 metų lietuvių-žydų santykius yra persiaura. Yra svarbu istoriniai nagrinėti 600 metų lietuvių-žydų santykių istoriją. Iš viso, gal žydams ir nereikėtų Holocausto laikotarpį nagrinėti, nes jie gal yra per daug emociniai išvėlę, kad sugebėtų objektyviai tyrinėti tą klausimą. Profesorius dr. Aba Strazhas susirūpinęs, kad nerimtai dokumentuoti darbai iš viso nesugadintų žydų tyrinėtojų vardą. Abu mokslininkai ragina lietuvius pristatyti teisingus duomenis Yad Washem muziejui Izraelyje.

Bet konferencija baigėsi ir dabar mūsų maža grupė dalyvių stovėjo tuščioje traukinio stotyje. Ramybę sudrumstė iš kažkur atsiradęs, kovingai nusiteikęs girtas švedas. Atrodė blogai, bet laimingai pasisekė karingą švedą nuraminti.

Alkoholizmas yra didelė problema Švedijoje, nors alaus bonka kainuoja du dolerius, o kiti gėrimai dar brangiau taksuojami, ir barai anksti užsidaro. Mums sakė, kad yra ir narkotikų problema. Atrodo, kad normaliai santūriems švedams yra sunku draugiškai ko egzistuoti su alkoholiu.

Neužilgo atvažiuo ir traukinys. Su pora latvių, latvių ir lenkišku akcentu latviškai kalbančiu lenkų profesorium keliavome link laivo, kuriuo turėjome plaukti į Gotlando salą, į latvių "Pirmas Visas Pasaules Džesmu Dienas".

(Bus daugiau)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

Mums rašo

PASIGEDAU SVEIKINIMO...

Paskaitės DIRVOS liepos 12 d. numeryje paskelbtus gegužės 26-27 įvykusio Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 16-to seimo nutarimus, nustebau, kad seimas sveikina ir remia ne tik klausimos Lietuvos Diplomatią, Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir Amerikos Lietuvių Tarybą, bet nesveikina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, nors jos pirmininkas Vytautas Kamantas pats tame seime dalyvavo ir seimą sveikino PLB vardu.

Elementarus mandagumas reikalauja pasveikinti visas seimus ar suvažiavimus sveikinusias didesniąsias organizacijas.

Kazys Jankūnas,
Lodi, N. J.

MEN/WOMEN

ATTRACTIVE, POISED & INTELLIGENT TO WORK IN A EUROPEAN DISCOTEQUE OF PRIVATE MEMBERSHIP. CALL 215-665-1177. (31-33)

Wanted Journeymen or 1st Class

TOOL & DIEMAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. With die repair experience helpful. Steady work, overtime and fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE TO:

GREENE MANUFACTURING CO.

1028 Douglas Ave.

Racine, Wis. 53401

414-637-1221

(31-33)

Nesekime naiviųjų pėdomis

Sovietų diktatoriai dideliu riksmu nuolat skelbia, kad vienas svarbiausių socialistinio gyvenimo būdo bruožas yra visų visuomenės narių demokratinė lygybė nepaisant rasinės, nacionalinės ir etninės priklausomybės. Tačiau, kai šiuo metu televizijos ekranuose pasaulis mato, kaip milijonai žmonių bėga iš aukščiau minėtą "lygybę" naujai pradedančių skelbti sovietų infiltruotų komunistiniais norimų paversti kraštų, nepaisydami pakeliui sutikti mirtį iš jau suklaidintų net savo pačių tautiečių rankų, mes prisimenam ir savo prieš 39 metus pergyventas tokio pat siaubo dienas. Mūsų pergyvento patyrimo nei gražiausiai apgaulingi komunistinės propagandos žodžiai nebeįstengs įtikinti. Stebėdami dabartinius pasaulio įvykius savo klaidios praeities vaizdus jautriai išgyvenam, nes gerai žinom, kad visa, ką skelbia komunistizmas yra tik propagandinė apgaule. Jie pavergtoms tautoms daromus prieš žmonių laisvę nusikaltimus be pertraukos garsina savo spaudoje ir braunasi į svetimą, primesdami tai laisvojo pasaulio valstybėms neišskiriant ir mus nuo jų grėsmės priglaidusio krašto Amerikos, kurioje taip pat sovietinio komunizmo ranka veikia.

Nustebino mus didysis New York Times dienraštis liepos 30 d. paskelbęs tendencingas žinias apie Lietuvą. Esą, dabar vis daugiau lietuvių iš JAV vyksta lankyti savo, savo tėvų ar protėvių gimtinės, kurioje ankščiau labai sunkiai žmonės

EMILIJA ČEKIENĖ

gyveno, o dabar gyvenimas visai kitoks, pakilęs visais atžvilgiais. Autorius paminėję vokiečių okupacijos laikotarpį ir tai, kad tuo laiku Lietuvoje buvo sušaudyta daugybė žydų, bet jis tartum nežinodamas sąmoningai nutyli, kiek sovietinis okupantas lietuvių išžudė, nukankino, į šiaurės taigas lėtai mirčiai ir badui išvežė ir, kiek lietuvių tie patys vokiečiai žudė ir kankino ir net už tai, kad žydus gelbėjo. Autorius tendencingai matyt nenorėjo skaitytojams parodyti ir antrąją medalio pusę, kurios pasekmės tebesitęsia iki šiol. Jau nekalbant apie jokią kitą humaniškumą kasdien vis daugiau pradedama naikinti etninė tautų priklausomybė dedant pastangas visas sovietų pavergtas tautas surusinti. L. Brežnevą savo kalboje vis pabrėžia, kad "Lenino svajonė padaryti taip, kad kiekvienas mūsų šalies pilietis galėtų išmokti didžiosios rusų kalbos, kuri savanoriškai priimta, kaip bendra visų tarybinių žmonių istorinė savastis. Reikia pasiekti, kad rusų kalbos dėstymas visiškai atitiktų mokslo disciplinos ir auklėjimo tikslus — kalbos priemonėmis formuoti moksleivių komunistinę pasaulėžiūrą." (Tiesa, 1979, 5, 23).

Tikriau sakant, toji "didžioji" rusų kalba ne priimta, bet žiauriom priemonėm pavergtoms tautoms primesta. Okupantas nebepajėgia pačios tautos gimtąją kalbą indoktrinuoti lietuvių komunizmo idėjomis žino-

damas, kaip nuolat plinta pagrindžio spauda, atverianti vakarų pasauliui vis daugiau tiesos ir šviesos, ko iš tikrųjų siekia mūsų tėvynės priešas. Siekia tautą namie surusinti, panaikinti jos vardą, kalbą ir iš istorijos puslapių išbraukti, prijungti prie komunistinės Rusijos, o išeiviją nuo tautos kamieno izoliuoti. Nors ir leidžiama ten gimines lankyti, bet su jais prie stalo ne daugiau penkių dienų pasivašinti ir Lietuvos gamtą pamačius grįžti. Ryšiai paštu su artimaisiais taip pat izoliuoja, nes nei iš čia gali ką nori siųsti, nei iš ten gauti nors ir beprasmiškai aukštom muito kainom okupanto naudai. Tai tik dar kartą įrodo vakariečių ir net kai kurių išeivių "filosofų" naivumą tikėtis su sovietais draugystės ryšiais nusivylimu.

Matant vakarų pasaulio ir ypač JAV žmonių naivumą santykiuose su komunizmu, mums tremtyje lieka pareiga vieningumu sustiprinti savo jėgas, kad galėtume palengvinti pavergtiesiems broliams tėvynėje ir dešifruoti vakarų pasauliui Lietuvos okupanto klastą, atverti jiems akis, koks pavojus tyko ir juos, jei laiku neatsisub ir toliau gyvens iliuzijomis. Kas turi protą, tas gali lankytis tėvynėje nežiūrint senas ar jaunas, bet tokių okupantas nelaukia, nes iš tokių nesitiki sau naudos, tvirtina lankytojai.

WANT FITTERS

With layout & burning experience preferred, and be experience in heavy steel fabrication. Have own tools. Full benefits.

CUSTOM FABRICATING CO.

1905 KIENLEN
ST. LOUIS, MO. 63112
314-382-1323

(27-32)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation, an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government, is staffing-up its modern suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

- Sr. Licensing Specialist
- Management Controls Analyst
- Sr. Design Engineer
- Systems Analyst
- Logistics Specialist
- Manufacturing Engineer (Assembly & Test)
- Purchasing Analyst
- Proposal Estimator
- Capacity Analyst
- Budget Analyst
- Quality Assurance Engineer

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program, an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within. Relocation assistance is provided.

If unable to call collect, please forward resume in confidence to:

Mr. Dean Hardesty

Williams Research Corporation

2280 West Maple Road • Walled Lake, Michigan 48088

313-624-5200

An Equal Opportunity Employer M/F

(29-33)

A. Vienuolis

Mano kelionė į Seinus pas vyskupą Antaną Baroną Baranauską

Tai buvo, regis, 1899 metais. Gerai atmenu, kad tais metais laukė sviesto pabaigos. Apie tai kalbėjo žmonės, rašė laikraščiai ir ėjo įvairių šiurpių gandų. Be to, tais pačiais metais aš neperėjau iš ketvirtosios klasės į penktąją; dėl to nelabai tesusielojau, kadangi visiems ir visam kam artėjo galas. Kai mano tėvai parašė į Seinus vyskupui Antanui Baronui, kurio pinigais aš ėjau mokslus, kad aš pasilikęs ketvirtoje klasėje antrus metus, vyskupas atrasė:

„Atsiųskite man šitą balvoną pasižiūrėti, juk aš jo dar esu nematęs“.

Ilgai mane tėvai ruošė tokion nepapraston kelionėn: pasiuvo naujus rūbus, išmokė, kaip su vyskupu pasisveikinti, kaip elgtis, apie ką kalbėti. Ko patys nežinojo, to atsiklausė Anykščių klebonijoje ir „buvaunų“ žmonių. Pagaliau, idėję savaitei valgio ir prikrovę pilną lagaminą vyskupo liokajui anykštėnui Juozapui Rukšuiui drobinų skalbinių, išleido tolimon kelionėn. Tais laikais kelionė iš Anykščių į Seinus buvo ne lengvesnė, kaip dabar į Romą; iki Ukmergės, 35 varstus, reikėjo važiuoti savais arkliais, iš Ukmergės į Kauną — dilynau, iš Kauno į Gardiną — traukiniu, iš Gardino per Augustavą į Suvalkus, o iš Suvalkų vėl arkliais — dilynau į pačius Seinus. Be to, visur reikėjo ilgai laukti traukinių, dilynau, o Kaune — net nakvoti teko.

Tėvas atvežė mane Ukmergėn, įsodino į dilynau ir palaiminęs sugrįžo namo. Aš pirmą kartą savo gyvenime važiauvau dilynau, šita moderniausia tų laikų susisiekimo priemonė, ir gėrėjaus visais jo patogumais. Keleivių tarpe buvo įvairaus plauko žmonių, ir prastų ir poniškų, bet visi kalbėjo tik poniškai — lenkiškai. Net ir abu žydai, dilynauo konduktorius ir vežėjas (kurmanas), taip pat su visais kalbėjo tik lenkiškai. Ir mane vadino „panicz“, nors konduktorius, priėmęs iš mano tėvo lagaminą, atsiskaitė su juo lietuviškai.

Kartu važiauvo į Kauną ir du klierikai. Ir juos atvežė į Ukmergę, vieną tėvas, kitą — brolis, labai gerais arkliais ir gražiais pakinklais, kalbėjo lietuviškai, bet dilynane abu klierikai jau pusbalsiai kuždėjos lenkiškai. Nors, tiesą pasakius, jie daugiau meldėsi iš savo lotyniškų brevijorių. Jei Ukmergėje bent rinkoje vyravo lietuvių kalba, tai jau Pagelazų, o ypač Jonavoje, ir prasti, ir poniški, ir basi, ir batuoti, ir vyžoti, visi kalbėjo lenkiškai ir tik lenkiškai. Aš jau buvau tiek pakastas Biliūno litvomanijos šalnos, kad išdrįsau ir Jonavos bufete lietuviškai paprašyti arbatos; žydė mane sugėdino, kad aš toks „zacny panicz i gadasz po prostemu“. Tai išgirdę, klierikai pirmieji prakalbino mane lietuviškai, paklausę, bene į seminariją važiuojąs. Kai aš pasisakiau, kur važiuojąs ir pas ką, tuojau pamačiau, kaip jų akyse pakilo mano autoritetas, ir mes visi trys ir dilynane jau nebesivaržydami kalbėjome lietuviškai, o tas ypač stebino ir piktino vieną seną ponį, keliavusį į Kauną su dviem dukterim ir pagyvenusiu sūnumi, rusų valdininku. Tas jos sūnus žiūrėjo į mus, kaip į pavojingus litvomanus, neištikimus nei rusams, nei lenkams, ir tylėdamas tik kramtė savo ūsų galus. Ponį prakalbino klierikus lenkiškai, pavadinusi juos kunigais, ir paklausė, ar tai jie žemaitiškai kalbą. Klierikai labai mandagiai atsakė jai lenkiškai ir paaiškino, kad lietuvių kalba esanti tik viena, o tarmių — bent kelios. Tačiau į ilgesnę kalbą su ja neįsileido. Ir nuostabu, kai tik mes prabilome tarp savęs lietuviškai, visiems tarytum pagadinome nuotaiką. Susimarkatnijo ir abi iki tol buvusios linksmos panelės, o jų motutė taip nusiminė, tarytum į dilynau būtų įsibrovę nepadorių žmonių.

Klierikai vėl meldėsi ir skaitė iš savo brevijorių, o aš tylėjau ir stebėjau kelevius.

Pirmutinis smūgis ištiko mane Kaune: mat, tėvai įsakė apsistoti pas anykštėną prelatą Pavilonį ir jo adresą įdėjo. Iš dilynau stoties vežėjas, paskaitęs adresą, po ilgų derybų apsiėmė mane nuvežti pas prelatą už 75 kapeikas. Bet kaip gi aš nustebau, kai jis, apvažiavęs apie Rotušę gatvėmis, vėl sustojo toje pačioje aikštėje, tik kitoje pusėje. Aš susiginčijau su juo lietuviškai ir rusiškai ir nenorėjau tiek mokėti, bet vežėjas puolė mane lenkiškai šlykščiausiais žodžiais, ėmė šauktis Jėzaus ir Marijos, kad aš jį skriaudžias, kad man reiksia

Išpūdinga Jaunimo kongreso stovykla Anglijoje

Dirvos bendradarbis Ingridos Bublienės pasikalbėjimas su stovyklos globėja Nijole Balčiūniene.

Šią vasarą įvairiuose Amerikos pakraščiuose vyko jaunimo stovyklos, tačiau jų tarpe išskirtina buvo IV PLJ Kongreso stovykla, įvykusi prie Londono, Anglijoje. Čia susirinko jaunimas iš 13 kraštų. Stovyklos savybės sūstatė dalyvavo clevelandietė Nijolė Balčiūnienė, kuri sutiko mielai atsakyti į keletą jai patiektų klausimų.

— Malonė apibūdinti vietovę, kur įvyko IV PLJ Kongreso stovykla?

— IV PLJ Kongreso stovykla vyko St. Mary's Universiteto patalpose, Twickenham miestelyje, 45 min. nuo Londono, Anglijoje, liepos 11-18 d.d. Kongreso stovyklai išnuomavo visą universitetą su salėmis, valgykla, sporto sale, ir bendrabučiais. Stovyklautojai naudojo muzikos kambarius, įvairiais kambariais užsiėmimo būreliams, mažesnėmis auditorijomis paskaitoms; kurioms stovykla buvo padalinta į dvi grupes, nuo A iki L ir nuo M iki Z. Paskaitininkai skaitė tą pačią paskaitą du kartus.

Bendrabučiai buvo aplink didžiulę sporto aikštę, kurią reikėjo pereiti kelis kartus per dieną patekti į valgyklą, paskaitas ar užsiėmimus. Išėdami iš bendrabučio gerai pagalvodavome ką reikia su savim pasiimti, kad nereiktų grįžti. Gale aikštės yra trys bendrabučiai trijų aukštų sujungti vienas su kitu koridoriais,

šone aikštės trys mažesni dviejų aukštų, irgi jungiami koridoriais, ir vienas didelis berods, keturių aukštų, kuriame yra auditorijos ir biblioteka, jis randasi šalia bažnyčios ir valgyklos. Stovyklautojai gyveno bendrabučiuose, vadovybė su paskaitininkais namuose, kurie buvo universiteto rajone, šone aikštės.

St. Mary's Universitetas yra pačiame Twickenham miestelyje, kuris yra kalnuotas ir labai įdomus savo vingiuotomis gatvėmis, o kiekvienas kiemas pilnas žydinių gėlių, ypač aukštom ir dideliais žiedais rožėmis. Gėlių kvapas sklinda gatvėse ir mes negalėjome tuo atsidžiaugti.

— Kiek dalyvavo stovykloje stovyklautojų ir iš kur?

— Stovykloje dalyvavo 431 asmenys iš 13 kraštų: Argentinos — 6, Australijos — 11, Brazilijos — 12, Didžiosios Britanijos — 20, Italijos — 1, JAV — 231, Kanados — 89, Kolumbijos — 6, Prancūzijos — 11, Švedijos — 3, Urugvajaus — 3, Venezuelos — 4, Vokietijos — 34. Visi liūdėjome, kad jaunimas iš Lietuvos negalėjo dalyvauti, ir mes visi jį jautėme giliai savo širdyse. Gabijos Juozapavičiūtės žodžiais "Broliai ir sesės Lietuvoje, dirbame kartu su Jumis, nes esame visi vienos tautos vaikai. Dirbame KARTU su Jumis ir už JUS!" Prie vėliavų kiekvienas kraštas turėjo savo vietą su krašto užrašu, pačiame centre buvo vieta ir Lietuvai, kurios niekas nereprezentavo.

— Kokias teko pačiai eiti

pareigas? Kokį išpūdį paliko stovyklos vadovybė?

— Mano pareigos — Stovyklautojų globėja. Su moterų vadove — Laima Underienė ir vyrų vadovu — Saulium Girnium, bandėme įgyvendinti stovyklos tvarką. Buvo sunku, nes stovyklavietė didelė ir būdavo sunku ją apeiti, tad tarp savęs pasiskirstėme, kuris prižiūrės kokį bendrabutį ir tada darbas palengvėjo.

Visa vadovybė, nesvarbū iš kokio krašto, į stovyklą atvažiavo dirbti, tą ir darė nesigailėdami savęs. Viršininkas — Aleksas Vilčinskas, vedė stovykloje kasdien posėdžius ir visur būdavo, kartais jau atrodydavo pavargęs, bet su šypsena, kurią greit užsikrėsdavome ir mes. Dienotvarkės vadovas — Gintaras Aukštuolis nespėdavo suktis, nes tiek daug vyko, vis klausdavo, "Ar jau laikas eiti?" Vakarinių programų vedėja — Elenutė Bradūnaitė uždus dirbo. Faustos Strolis dainuojantis akordeonas su dainomis visur girdėjosi. Vieną vakarą jaunimas norėjo pavakaroti ir jiems reikėjo muzikos, nuėjo ir prisikėlė Faustą. Eina per stovyklą nešinas akordeonu, su šypsena man sako: "Nijole, kaip man malonu, kad jie manęs nori." Ūkvedžiai Gajutė ir Vincentas O'Briens nepailstamai važinėdavo į miestą pristatyti reikmenų, prašant nepasakydami, kad aš tik grįžau. Dvasios vadas kun. A. Saulaitis, S. J., su pluoštu popierių rankose visada atrasdavo laiko pakalbinti jaunimą. Mūsų audiovizuolinis technikas Jonas Podvoiskis tuoj viską pri-

jungdavo, valgykloje galėjo ir išjungti, kad negirdėtųmėm pranešimų, kurie kasdien daugėjo. Sprendžiant iš stovyklos laikraščio, net 7 numeriai, redaktorė Ramunė Ulbaitė turbūt niekad neišėdavo iš savo raštinės. Stovyklos išdininkas — Antanas Šiugždinis, turbūt buvo populiariausias. Jo niekur nematydavai kaip tik prie savo stalo apsupta žmonių, jis kartais pasidarydavo ir bankininkus, visi bėgome pas jį keisti pinigus. Paminėta tik dalis vadovų, dirbo ir prisidėjo visi kur ir kas galėjo.

— Kokia buvo stovyklos programa? Koks manote buvo pats išpūdingiausias stovyklos punktas?

— Stovyklos programa susidėjo iš paskaitų, užsiėmimų būrelių, vakarinių programų ir ekskursija į Londoną. Paskaitas skaitė dr. A. Štomas — "Dabartinė Lietuvos gyventojų pasaulėžiūra" ir "Žmogaus teisės", V. Rakauskaitė — "Švietimas ir profesijos (Lietuvoje)", rašytojas I. Meras — "Kultūrinis gyvenimas bendrai", dr. R. Šilbajoris — "Dabartinė Lietuvos literatūra" ir simpoziumas "Kelionė į Lietuvą", Rimantas Petrauskas — "Statistika". Užsiėmimų būreliai: choras, tautiniai šokiai, audimas, lietuviški valgiai, tradicijos-papročiai, drama, liaudies menas, foto ir filmai, susipažinimas su kalba, kronika - liturgija, skulptūra, grafika, tapyba, architektūra, proza-poezija, išraiškos šokis, radijas, orkestras, laikraščio, skudučiai ir tikriausiai kelis praleidau.

Sunku pasakyti kuris buvo išpūdingiausias punktas, buvo keli, kurie rišosi su

kelione į Londoną. Labai patiko koncertas gražioje Queen Elizabeth salėje, programa išpildė Volungė iš Toronto, Montrealio Lietuvos jaunimo ansamblis "Gintaras", Petras Odinis — fleita, Raminta Lampsaitė — pianinu. Po koncerto visų eisena kraštais su vėliavomis į Cenopath, kur buvo padėtas vainikas. Eisena buvo labai tvarkinga ir patraukė į save dėmesį. Didelį išpūdį paliko šv. Mišios atnašaujamos vyskupo Antano Deksnio, Ph. D., didin goj Bromptono Oratorijoje su prof. dr. Vytenio M. Vasyliūno vargonų koncertu prieš Mišias. Iš pačios stovyklos didžiausias susidomėjimas buvo Lietuviškom tradicinėm vestuvėm, kurias paruošė Elenutė Bradūnaitė, "jaunieji" Kristina Rociūnaitė ir Paulius Bernotas.

— Ar aktyviai dalyvavo jaunimas stovyklos programoje? Kokia vyravo kalba stovykloje?

— Į programą jaunimas turėjo jungtis daug gausiau. Jūs labai viliojo Londonas. Daugiausiai dalyvavo vyresnieji.

Lietuvių kalba stovykloje buvome sužavėti. Jautėmės lyg Lietuvos sala, atskirta nuo pasaulio, visi kalbėjo lietuviškai ir tie kurie nemokėjo nepasidavė. Girdėjosi kai kurie kiti kraštai kalbant savo kalba, bet tik būtinybei esant.

— Kokį bendrą vaizdą paliko stovykla?

— Esu dalyvavęs įvairiose stovyklose, ir mane visada žavi masinio masto su ruoštos stovyklos. Kiek planavimo, ruošos ir įvairaus talento suplaukia į tokią stovyklą, nežiūrint išlaidų.

(Nukelta į 8 psl.)

kada nors mirti ir t.t. ir t.t. ir, pagaliau, išlupęs man iš rankų 75 kapeikas, suragino arkli ir nuvažiavo. Pasikėliau su lagaminu į antrąjį aukštą, paskambinau prie durų vieną kartą, kitą, bet niekas man neatidarė. Pagaliau, išėjusi iš gretimo buto davatkėlė pranešė, kad prelatas su vyskupu išvažiavęs „su vizitu“. Geros davatkėlės patiriamas, apsinakvojau pas jos drauges, bažnytinių rūbų siuvėjas, „ant Cimbruvkos“.

Kaune išbuvau visą rytojaus dieną. Pasinaudodamas proga, apžiūrėjau miestą, išvaikščiojau bažnyčias, Aleksoto šlaitus — dievaitės Mildos miškelį ir skendau Kraševskio „Vitolio raudos“ poezijos atsiminimuose. Paliūdėjau ant Vytauto pilies griuvėsių ir ilgai žiūrėjau į Žaliojo kalno žalius pagriovius, kurie tais laikais buvo neužstatyti jokiais trobesiais ir atrodė, kaip džunglių šlaitai. Ne kitaip gal jie atrodė ir Vytauto laikais, kai kunigaikštis, degdamas kerštu, žiūrėjo nuo Žaliojo kalno į kryžiuočių griaunamą jo pilį. Kas mane stebino, tai kad Kaune niekur nesigirdėjo lietuviškai kalbant, nors katedroje ir kitose bažnyčiose, pastebėjau, daug kas meldėsi iš lietuviškų maldaknygių — „Šaltinių“. Net ir mano laikinos šeimininkės, pana Ruža ir pana Agata, nors kalbėjo su manim lietuviškai, bet sakėsi esančios ne lietuvaitės — nuo Molėtų! Visur maišėsi daug kariškių, pasitaikydavo kunigų, klierikų ir uniformuotų valdininkų. Vidudienį su muzika ir dainomis prajojo per miestą ulonų pulkas ir užtvėnkė visą Laisvės alėją, anuomet Aleksandro ar Nikolajaus prospektą. Viena, ką aš pamačiau Kaune „lietuviška“, tai prieplaukoje garlaivį „Olgerd“. Bet pavadinimas buvo užrašytas rusų raidėmis.

Gardine vėl laukiau visą dieną. Žinojau, kad ir ši miestą yra įkūręs Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, ir ieškojau jo pėdsakų. Bet, deja, Gardine lietuviškai ne tik niekas nebeikalbėjo, bet ir meldėsi visi iš lenkiškų maldaknygių, nors gatvėse, ypač rinkoje, visur buvo tie patys lietuviški tipai, apdarai, arklių pakinklai, vežimai ir toji pati nešenia.

Augustavą pravažiavau naktį, o Suvalkuose vėl išlaukiau visą dieną, nieko lietuviško neradęs.

Pagalčiau ketvirtą dieną ankstyvą rytą pasiekiau ir Seinus. Sutiko

mane vyskupo rūmų prieangy liokajus „Juozapas Rukšia“. Nors aš šito žmogaus niekuomet nebuvau matęs, bet žinojau baisią jo paslaptį: žinojau, kad jis ne Juozapas ir ne Rukšia! Žinojau, kad jis gyvena svetima pavarde, pasisavinęs 63-ųjų metų sukilime žuvusio žmogaus pasą. Išsitarčiau tik kam nors vieną žodį apie jo paslaptį, tuojau pražudytų jį patį, vyskupą, savo tėvus, senelius; o ir pats save! Taip bent man buvo įgraudenta iš namų. Žinojau ir tikrąjį jo vardą ir pavardę ir iš kur jis kilęs: jis buvo Antanas Šimkūnas iš Miškų. Jis 63 metais pas vyskupo brolių Joną Anykščiūose buvo už „daraktorių“ ir mokė jo dukteris skaityti ir rašyti, lietuviškai ir lenkiškai. Pavasarį jis su dviem Baronais, vyskupo broliais, Jonu ir Anupru, ir su jų samdiniu bernu Juozapu Rukšia, visi keturi susitarę, slapta išėjo į „mišką“, į sukilimą. Ties Biržais dalyvavo dideliame su maskoliais mūšy, kuriame ir žuvo Baronų bernas Juozapas Rukšia, o Antanas Šimkūnas, pasisavinęs jo pasą, o velioniui palikęs savo, atbėgo Kaunan pas savo geradarį kunigą Antaną Baroną ir tylojis pas jį apsigyveno už liokajų. Abu vyskupo broliai buvo suimti ir ištremti į Sibirą, kuriame ir išbuvo 12 metų. Baronų „bernas“, pseudo „Antanas Šimkūnas“, valsčiaus knygoje buvo išbrauktas iš gyvųjų skaičiaus, kaip žuvęs „meteže“, o pseudo „Juozapas Rukšia“ ramiai išgyveno pas kunigą, vėliau pas vyskupą, visą savo gyvenimą. Jis 1902 metais užmerkė savo geradarį ir savo ponui vyskupui akis. Per visą savo gyvenimą kas metai Bir. mūšio dieną pseudo „Juozapas Rukšia“ duodavo tris rublius mišioms su „li-beru“ už velionies Juozapo Rukšios vėlę. Minėdavo jį savo maldose ir Baroniai, nes tik per jų kaltę ir jis išėjęs „į mišką“ ir žuvęs.

Nuo savo motutės žinojau šį tą ir iš Šimkūno praeities. Žinojau, kad jis jas, visas keturias Baroničias, mokęs skaityti ir rašyti, kad piršosi jos vyresniajai seseriai Ulei, kad turėjo Miškuose 10 „desincinų“ žemės ir 300 rublių skolos. Bene Uliutė ir bus paskaitinusi jį išeiti į „mišką“ kartu su jos tėvu ir dėde Anupru. 63-ųjų metų nepavykęs sukilimas sugriovė šito žmogaus svajones ir gyvenimą: jo žemė, kaip žuvusio „meteže“, valdžia išdalino rusams, skolą jis slapta mokėjo per mano senelį, nes bijojo, kad kreditoriai jo neįduotų valdžiai. Pasidaręs slapuku, liko ir nevedęs. (B.d.)

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

PAMINĖTA GARBINGA SUKAKTIS

Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė sulaukė garbingos 75 metų amžiaus sukakties. Šią sukaktį paminėti ryžosi Chicagos lietuvių moterų klubas, kurios steigėja ir garbės pirmininkė yra gerbiama sukaktuvininkė Juzė Daužvardienė.

Pagerbimas įvyko š. m. liepos 29 d. 5 val. p. p. Martinių salėje, Chicagoje. Minėjimą atidarė klubo pirmininkė Leontina Dargienė, apie sukaktuvininkę kalbėjo Marija Kraučiušienė (Mary Krauchunas, kaip programoje parašyta), programą tik angliškai vedė Mrs. Casimir Oksas.

Įvadinę maldą sukalbėjo švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. A. Zakarauskas, o užbaigimo — Tėviškės parapijos klebonas kun. A. Trakis.

Solistas Algirdas Brazis, akompanuojant žmonai Aldonai, sugiedojo himnus ir

JAUNIMO STOVYKLA...

(Atkelta iš 7 psl.)

Stovyklos programa buvo labai stipri, įdomi ir įvairi. Tas kuris norėjo, iš jos gavo labai daug. Susipažino su kitų kraštų jaunimo, lietuvių širdyje, atvažiavusiais su tais pačiais tikslais, kaip ir ką daryti sugrįžus į savo kraštą, kad jaunimas daugiau jungtųsi. Jiems tas ypač rūpi, nes jie gyvena labai toli vienas nuo kito. Stovykloje jautėmės visi vienos šeimos vaikai, nežiūrint iš kurio krašto atvažiavę, svarbiausiai visi jautėmės Lietuvos vaikai.

— Ką galėtumei pareikšti apie Clevelando atstovus?

— Ne tik atstovais, bet ir kitais atvažiavusiais iš Clevelando galime didžiulis ir džiaugtis. Juos mačiau ne tik Londono mieste, bet paskaitose, užsiėmimo būreliuose, jungėsi į vakarines programas ir energingai linksminosi Stroilos nepavargstančiam akordeonui grojant.

— Ar manai, kad stovykla prisidėjo prie Kongreso pasisekimo?

— Labai prisidėjo. Jaunimas dalyvaudamas stovyklos programoje, mato ko mes siekiame ir kodėl reikia jungtis į darbą. Geriau supranta Kongreso eigą ir kodėl jie yra ruošiami.

Širdinga padėka Nijolei Balčiūnienei už išpuilčius iš IV PLJ Kongreso stovyklos. Tikimės, kad šios stovyklos patirtis mūsų jaunimui liks jungtis įvairių kraštų ateities lietuviškai veiklai.

atliko dalį meninės programos.

Gen. konsulė J. Daužvardienė žodžiu sveikino VLIK pirm. dr. K. Bobelis, ALT pirm. dr. K. Šidlauskas, PLB vykd. vicepirm. V. Kleiza (pirm. V. Kamantas išvykęs į Vokietiją ir dalyvauja IV PLJ kongrese), dr. V. Dargis.

Raštu sveikino kardinolas J. Cody ir atsiuntė dovaną, Cook apskr. pirm. G. Dunn ir per A. Kerelį įteikė adresą.

Meninę programą atliko, be minėto solisto A. Brazio, Čiurlionio ansamblio, Clevelande, kanklininkės ir buv. gintarėlės.

Paskutinė kalbėjo solenizantė gen. konsulė Juzė Daužvardienė. Kaip visada, nepagailėjo šiltų žodžių rengėjoms, sveikintojams, lie-

tuvių visuomenei ir visiems dalyviams.

Pagerbime dalyvavo visų kartų lietuviai ir Chicagoje reziduoją konsulinio personalo nariai. Taip pat dalyvavo ir buvo pristatyti gerb. konsulės šeimos nariai ir kiti giminės.

Organizacijų sveikinimai raštu susegti į knygą ir įteikti gen. konsulei Juzei Daužvardienei.

Juzės Daužvardienės pagerbimas buvo susietas su jos pareigomis, kaip Lietuvos gen. konsulės Chicagoje, todėl nepateisinamas programos atspausdinimas ir vedimas tik anglų kalba, nes didžiąją dalyvių masę sudarė lietuviai.

Ateityje, darant visiems lietuviams nusipelnusių asmenų pagerbimus ar minėjimus, reikėtų sudaryti platesnės apimties komitetus.

LITUVIŲ FONDAS

Lietuvių Fondo pelno

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

skirstymo komisija lietuviškų radijo valandėlių veiklą parėmė 1000 dol. Minėta suma paskirstyta 16 radijo valandėlių, veikiančių JAV. Kartu su čekiais, Lietuvių Fondo valdyba išsiuntinėjo įkalbėtas kasetes apie Fondo įsisteigimą, augimą, veiklą ir testamentus. Radijo vedėjai prašomi, tas žinias skelbti klausytojams ir kviesti prisidėti prie Lietuvių Fondo greitesnio kapitalo augimo. Ypatingą dėmesį skirti testamentiniams palikimams. Sudarant testamentus prašoma tam tikrą palikimo dalį skirti Lietuvių Fondui.

Reikia pasiekti antrą milijoną, kad lietuviškos kultūros, švietimo ir jaunimo reikalams kiekvienais metais galima būtų paskirti bent 150.000 dolerių.

KORP! NEO-LITHUANIA SUVAŽIAVIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania kas antri metai turi suvažiavimą, kurio metu išklaunami vykd. organų pranešimai susagstomos gairės ateities veiklai ir išrenkami dviejų metų terminui vykdomieji ir priežiūros organai.

Šiais metais Korporacijos vyr. valdyba suvažiavimą šaukia š. m. rugsėjo 1-3 d., Darbo dienos savaitgalyje, Tabor Farmoje, Sodas, Mich.

Be organizacinių reikalų, darbotvarkėje numatyta paskaitos, simpoziumai, jaunimo vakaras, alutis, šokiai, sportas ir kiti kultūriniai bei pramoginiai renginiai.

Visi korporantai, išsimėtę plačiuose Amerikos ir kituose pasaulio kraštuose, prašoma, kiek sąlygos leis, susirinkti trijų dienų pabendravimui. Nesakykime, kad negalime, bet — norime ir dalyvauname.

MOLD MAKERS DROOP AND REIN OPERATORS

MOLD LEADERS
DAY & NIGHT SHIFTS.
TOP WAGES AND BENEFITS.
EXPERIENCED PEOPLE ONLY.

ASK FOR BOB WEDGE
FORMATIVE MOLD
6580 Cotter
Sterling Heights, Mich.
313-588-8170 (27-30)

Opportunity for
REGISTERED NURSE'S
FOR A J.C.A.H. ACCREDITED HOSPITAL FOR ALL SERVICES AND ALL SHIFTS.

Also
CRITICAL NEED IN ICCU
FULL TIME NIGHTS, & PART TIME, FULL DAYS & EVENINGS.

Salary commensurate with experience and ability, plus shift differential. Excellent personnel benefits. Hospital located in Southern Maryland 65 miles from Nations Capitol. Excellent recreational area in near by Chesapeake Bay. Apply call or write to: PERSONNEL DIRECTOR

ST. MARY'S HOSPITAL
P. O. BOX 447
LEONARDTOWN, MD. 20650
301-475-8981
E.O.E. (27-36)

WANTED JOURNEYMEN MACHINISTS

Bridgeport Mill and Lathe

DIE MAKERS FOR SMALL DIES

Job shop experience. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent chance for advancement with rapidly expanding test equipment manufacturer. Excellent fringe benefits.

Call for appointment
317-783-3221 between 8 to 5.
An Equal Opportunity Employer
WAVETEK
59 N. 2ND,
BEECH GROVE, IND. 46107
(28-32)

KASPER FOUNDRY

We are now accepting applications in the following areas:

General Labor
Molders
Floor Crane Operators
Core Makers
Core Finishers
Electric Furnace Operators
Machinists
Chippers and Grinders
Maintenance
Janitors
Pattern Makers
(Labor dispute in progress)

KASPER FOUNDRY CO.

447 Oberlin Rd.
Elyria, Ohio
1-323-5408

An Equal Opportunity Employer

PIPEFITTERS

SOME EXPERIENCE IN STEAM AND GAS PIPING. FAMILIARTY WITH PIPE SCHEMATIC AND LAYOUT DRAWINGS HELPFULL. JOUNEYMEN NOT REQUIRED. APPLY:

CHAS. A. STRAND CO.
12995 HILLVIEW
(FENKELL-MYERS AREA)
DETROIT, MICH. 48227

An Equal Opportunity Employer

(28-31)

Bostono lietuviai

INŽ. JUOZO STAŠAIČIO AMŽIAUS SUKAKTIS IR PENSIIJA

Nedaug yra žmonių, kaip inž. Juozas Stašaitis. Dažnai girdime nusiskundimų, kad žmonės trūksta artimo meilės. Dažnu atveju tai yra tiesa. Pirmiausia, žmonės rūpinasi tik savimi, savo artimaisiais, o kitų rūpesčiai ir vargai yra svetimi ir pamiršami. Sukaktuvininkas inž. Juozas Stašaitis, kuris atšventė savo 65 metų amžiaus sukaktį ir už poros mėnesių rengiasi pensininko gyvenimui, yra reata išimtis. Daugelis bostoniškių žinome, kad jis rūpinasi ir svetimais, kad kitų negalios randa atgarsį ir vietos jo širdyje. Ir be prašymo, pajutęs, kad kur nors reikalinga pagalba, jis visomis išgalėmis stengiasi pagalbos reikalingiems padėti, kartais net ir nedamiodamas naktis.

Atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Brocktone, sukaktuvininkas susirūpino šeštadienine lituanistine mokykla, kuri buvo likusi be patalpų. Savo bute įrėngė mokyklai klases, kur vaikams mokėsi net aštuonierius metus be mokesčio, kol jis

išsikėlė gyventi į Bostoną. Be to, labai daug dirbo su skautais. Net ir Maine, tėvų pranciškonų įsteigtoje gimnazijoje suorganizavo mokinių skautų būrelį. Tačiau didžioji sukaktuvininko Stašaičio paskutinių eilės metų veikla — yra šauliai. Bostone jis yra Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirmininkas. Ši kuopa inž. Stašaičiui vadovaujant, tapo viena iš pagrindinių organizacijų įvairių tautinių švenčių organizavime. Ir tas vyksta sukaktuvininko dėka. Kai daug kas pavargsta lietuviškoje veikloje, tai sukaktuvininkas ir jo kuopa visu smarkumu eina pirmyn ir pakeičia pavargusius.

Stašaičių sodyboje liepos 14 d. susirinko labai gausus būrys šaulių ir Stašaičių bičiulių atšvesti Juozo sukaktį ir palinkėti sukaktuvininkui sveikatos, geros nuotakos, taip vadinamų senior citizen eilėse. Žinoma, niekas nenori tikėti, kad sukaktuvininkas taps pasyviu žiūrovu lietuvių visuomeniniame gyvenime. Tiesa, jis žada vėl grįžti gyventi į Brocktoną, bet ir gyvendamas ten, tikime, jis bus aktyvus lietuvių visuomenės narys.

Šios sukakties proga, sukaktuvininką sveikino su padėka už jo lietuviškus darbus ir linkėjimais ateičiai: Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kapelionas pranciškonas kunigas Rafaelis Šakalys, rinktinės pirm. Algirdas Zenkus, Brocktono kuopos pirm. Petras Šaulys, Worcesterio kuopos pirm. Vladas Gedmintas. Lietuvos kariu sąjungos Bostono skyriaus pirm. inž. Bronius Galinis, Moterų Federacijos Bostono klubo pirm. Elena Vasyliūnienė, svečiai: Elena Liutkonienė, Kazys Šimėnas, Povilas Žičkus. Buvo įteikta sukaktuvininkui ir dovanų.

Sofija Stašaitienė savo vyrui surengė puikias vaišes jų pačių sodybos kieme, kur medžių pavėsyje visi gražiai vaišinosi ir sugiedojo sukaktuvininkui ilgiausių Metų.

Juozas ir Sofija Stašaičiai išaugino du sūnus Algimantą ir Kęstutį ir dukterį Gražiną, kurie jau gyvena savo gyvenimu.

Ir mes linkime sukaktuvininkui geros sveikatos, geros nuotakos, o svarbiausia, ir toliau būti pavyzdžiu gerų darbų ir aktyvios lietuviškos veiklos. A. P.

HYDROTEL OPERATORS

Duplicating plastic injection molds, must have job shop experience. Excellent equipment and working conditions.

INDUSTRIAL ECONOMY TOOL CO. INC.

1698 WEST LAFAYETTE
DETROIT, MICH.
313-962-6460

(29-35)

Brocktono lietuvių bakužė.

BAKUZĖ NESUPUVO, BET... NUGRIAUTA

1937 m., Dariaus ir Girėno žygiui atminti, Brocktone ant žemės ūkio ir pramonės (Brockton Fair Ground) ploto buvo pastatytas lietuvių paviljonas ir pavadintas "Brocktono Lietuvių Bakužė". Tokius pat paviljonus turėjo italai, airiai ir švedai. Žemės ūkio ir pramonės parodos "mugės" vykdavo rugsėjo mėnesio pirmą savaitę, kai būna darbo dienos šventė (Labor Day).

Lietuvių bakužė buvo administruojama Brocktono Lietuvių Tarybos (ALTo skyriaus). Iš tos pačios tarybos būdavo išrenkama Bakužės tvarkymo komisija ir Parodos komisija.

Bakužės atidarymo metu vykdavo trumpa atidarymo kalbą ir meninė programos: dainos, tautiniai šokiai ir kit. Bakužėje buvo daug kultūrinių parodų, kaip tai: genocido, meno, audinių, medžio dirbinių, gintaro, knygų ir t.t. Parodas buvo stengiamasi išlaikyti aukštame kultūros lygyje. Vienais metais Massachusetts gubernatorius apdovanojo Lietuvių paviljoną I premija už gyvą pavaizdavimą tautinių raštų audimo. Nuo to meto Bakužė pagarsėjo lietuvių ir amerikiečių spaudoje.

Kadangi rugsėjo mėnesį oras jau būna atvėsus, tai lietuviai imdavo vieną savaitę atostogų rugsėjo mėnesį ir praleisdavo visą savaitę Bakužėje. Bakužės virtuvė turėjo lietuviškų valgių užkandinę ir barą.

Bakužėje buvo galima sutikti žmonių iš Chicagos, New Yorko, Detroito, Kanados ir kitų vietų. Sutikau vieną daktarą net iš Turkijos, kuris labai domėjosi lietuvių kultūriniu veikimu.

Kai 1951 m. buvo surengta Lietuvos genocido paroda, tai per 2 dienas ją aplankė virš 2000 žmonių. Bakužė duodavo virš 1600 dol. kiekvienais metais pelno, atskaičius visas išlaidas.

1962-63 m. kažkokiais sumetimais, mugė perkelta į pirmą liepos mėnesio savaitę — į pačius karščius. Tokiu metu visi žmonės sprunka į pajūrį, prie vandens ar kur šalčiau. Tokiu būdu tiek mugėje, tiek lietuvių baku-

žėje lankytojų skaičius sumažėjo. Pelną beveik nebuvo. Švedai, italai ir airiai savo paviljonus likvidavo, perleisdami juos skautams, ugniagesiams ar kitiems. Lietuviai išsilaikė iki galo, nes žemės savininkai neturėjo teisės prievartauti, kadangi sutartyje buvo įrašytas posmas, kad "lietuvių bakužė bus tol, kol tos žemės savininkas bus Brockton Fair Ground."

Po kelių metų, Brocktono miesto administracija apkrovė mugės savininkus 200 milijonus dol. pelno mokesčio, kas buvo didelė nesąmonė. Tokiu būdu mugės savininkai negalėdami mokesčių naštos pakelti, mugę uždaryė.

Bakužė liko toje pačioje vietoje uždaryta, be kultūrinės veiklos, tik apdrausta nuo nelaimių.

Šių metų pavasarį, mugės administratoriai, nepranešdami ALTo skyriui, bakužę nugriovė...

Mugė, kad ir silpna, šiais metais vėl buvo atidaryta, bet bakužės nebėra. Lietuviai nustojo kultūrinio židinio, o taip pat mūsų tautos pasididžiavimo.

Šis reikalas yra iškeltas miesto administracijoje ir ieškoma teisybės, nes ten buvo ir šio tokio turto.

V. Senuta

• Jonas Kasmauskas, ALT S-gos Bostono skyriaus garbės pirmininkas, parėmė Bostono skyrių 300 dol. auka namų remontui. Skyrius labai dėkingas.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• Rugpiūčio 12 d., Minkų radijo valandos gegužinė Romuvos parke Brocktone.

• Rugsėjo 9 d. Tautos šventės minėjimas, rengiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos Brocktone.

• Rugsėjo 16 d. Tautos šventės minėjimas, rengiamas LB Bostono apylinkės Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Rugsėjo 23 d. Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos rengiama tradicinė Lietuvių Diena, Maironio parke prie Worcesterio.

• Rugsėjo 30 d. Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas.

• Spalio 7 d. Laisvės Varpų rudens koncertas Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Spalio 13 d. Tautinių šokių vakaras įvyks Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Spalio 14 d. Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos rengiamas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas, BC Bostono kolegijoj.

• Spalio 28 d. Balfio Bostono skyriaus 35 metų sukakties minėjimas Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Lapkričio 11 d. Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas.

• Lapkričio 18 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas.

• Savanoris-kūrėjas Fulgentas Janonis, gyv. Brockton, Mass., sunkiai serga. Janonių šeimoje buvo trys broliai savanoriai-kūrėjai, iš kurių du buvo išvežti Sibiran ir ten mirė.

F. Janonis buvo Lietūkio, Panevėžio skyriaus, tarnautojas. Jis geras baritonas ir priklausė daugumai chorų, vedamų St. Sodeikos, Br. Jonušo, Juliaus Gaidelio ir kit. Iki šios ligos jis buvo visuomet aktyvus. Linkime pasveikti.

PRAŠAU PRISIŪSTI KRYŽELIU PAŽYMĖTAS KNYGAS. Sąskaitą apmokėsiu laike 30 dienų

- ☐ Encyclopedia Lituanica — 6 tomai \$120.00
- ☐ Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai \$300.00
- ☐ Vinco Krėvės Raštai — 6 tomai \$25.00
- ☐ Lietuvos žemėlapis — 21 x 32 col. spalvotas \$1.50
- ☐ Rubajatai — S. Santvaras \$7.50
- ☐ Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$12.00
- ☐ Pasakyta parašyta, II t. — A. Smetona \$10.00
- ☐ Atspindžiai ūkanose — V. Alantas \$6.00
- ☐ Palikimas — Faustas Kirša \$4.00

(vardas, pavardė)

(adresas)

Šią atkarpą iškirkpate ir atsiųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN ENCYCLOPEDIA PRESS, INC.
395 W. Broadway, P. O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127

Telefonai: (1-617) 268-7730 — vakare: (1-617) 282-2759

LIGHT TO HEAVY MACHINE ASSEMBLY

MUST BE ABLE TO WORK FROM PRINTS. 2 YEARS EXPERIENCE.

ELECTRICAL ASSEMBLERS

MUST READ SCHEMATICS AND WIRING DIAGRAMS ABILITY TO BUILD CONTROLS FROM SCRATCH.

MACHINISTS

FIRST AND SECOND CLASS. HAVE OWN TOOLS. READ BLUE PRINTS. POSITION OPEN ON ENGINE & TURRET LATHE, VERTICAL AND HORIZONTAL MILLS.

HORIZONTAL BORING MILL (FLOOR TYPE)

FOR 1ST SHIFT AFTER 30 DAYS MOVE TO 2ND SHIFT.

3 TO 5 YEARS EXPERIENCE. DO OWN SET UP, WORK FROM PRINTS HAVE OWN TOOLS MINIMUM SUPERVISION.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Rd.
Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer

(23-31)

EXPERIENCED SET UP MEN

Must have knowledge of production Drill Press, Milling Machines, Broaches, Threading Machines, & Tapping Equipment. Must have own tools. For days & afternoon shifts. Apply in person 9 am-11:30 am & 1 to 3 pm.

REDFORD MFG. CO. INC.
4355 2ND
ECORSE, MICH. 48229

(27-32)

PRISIMINTINOS CLEVELANDO VEIKĖJŲ VESTUVĖS

Birželio 30 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje įvyko dviejų aktyvių Clevelando lietuvių Nijolės Mainelytės ir Algio Rukšėno santuoka. Nijolė aktyvi skautė ir ilgametė Grandinėšės šokėja, o Algis žurnalistas, "Day of Shame" knygos autorius, ilgametis Clevelando ALTO skyriaus pirmininkas.

Sutuoktuvių šv. Mišiose šalia giminių ir draugų dalyvavo daugelis Clevelando lietuvių ir svečiai iš tolimų vietovių.

Jaunųjų palyda: pamer-gės — Julija Taorienė, Vilija Nasvytytė, Gerri Wunsh, Dalė Mantautaitė, pabroliai — dr. Viktoras Stankus, Antanas Mockus, Giedrius Lazdinis, Algis Mainelis.

Jaunąją prie altoriaus lydėjo jos tėvelis. Gėles nešė Nida Mickutė iš Washingtono. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. K. Kijauskas, S. J., kuriam asistavo: kun. A. Saulaitis, S. J., kun. J. Kidykas, S. J., kun. A. Goldikovskis ir kun. J. O'Donnell. Jaunųjų tėvai prie altoriaus uždegė po žvakę simbolizuojančią šviesą bei gyvybę. Šiom žvakėm jaunieji vėliau uždegė kitą žvakę, kaip simbolį šių dviejų žmonių sujungimą. Šv. Mišių metu giedojo Br. Kazėnas ir Jack Riechiuto. Vargonais grojo R. Kliorienė, Mišių maldas skaitė K. Cinvinskas. Sututuoktuvių proga pamokslą pasakė svečias iš Chicagos kun. A. Saulaitis, S. J. Aukas prie Dievo sta-

Jaunavedžiai Nijolė ir Algis Rukšėnai. V. Bacevičiaus nuotr.

lo nešė Nijolės mokiniai: R. Izzo, T. Avery, G. Drennan ir B. Johnson.

Iškilmingom Mišiom pasibaigus visi sveikino naująją lietuvišką šeimą ir pakilia nuotaika atsisveikino iki vakaro pokylio.

Vestuvinė puota vyko D.M.N.P. parapijos kavinėje, kur atsilankė apie 400 svečių. Vestuvių puotai vadovavo dr. A. Idzelis. Jaunieji, pagal lietuvišką protį čia buvo sutikti savo tėvelių su duona ir druska. Pradedant puotą, jaunosios tėvelis P. Mainelis visus pasveikino ir palinkėjo visiems nuotaikingo ir malonaus vakaro. Klebonas kun. G. Kijauskas, S. J. sukalbėjo maldą. Pasigirdo pirmieji šampano šūviai, pakeltos taurės už jaunuosius ir sugiedota ilgiausių metų.

Vaišėse dalyvavo gausus skaičius jaunųjų giminių iš daugelio Amerikos ir Kanados vietovių. Taip pat visiems clevelandiškiams pažįstamas Cuyahoga apskrities komisionierius Virgil Brown su kuriuo dirba Algis, kaip asistentas. Dalyvavo žurnalistas iš Clevelando dienraščio Plain Dealer bei kiti miesto pareigūnai. Dalyvavo ir seselės vienuolės, kurios buvo Nijolės artimos draugės. Gauta daug sveikinimų ir telegramų.

Pasibaigus vakarienei, piršlys Liudas Sagys, skelbė jaunųjų valsą. Nijolė ir Algis, abu buvę ilgamečiai "Grandinėšės" šokėjai, sukosi grakščiai kviesdami į šokį savo tėvus, pamer-ges, pabrolius. Grojant Romo Strimačio kapelai visi smagiai linksminosi. Kadangi vastuvės vyko tuoj po Joninių, tad prisinimui Joninių papročių buvo simboliškai persikelta į "Lietuvos laukus". Grojant kupolinio muzikai, užgeso salėje šviesos, iš "kaimų" atėjo vyrai nešdami degančius žibintus, padarytus iš ratų stabulių. Rinkosi į ratelį merginos, moterys, sodino į gretą jaunuosius. Dainoms prasidėjus, piršlys ir svočia Sigutė Užupienė nusegė nuo jaunosios galvos ir nuo jaunojo rūtėlės, kurias padėjo ant iš gluosnio vytelių numegšto padėklo. Šias uždegė. Joms degant, vyrai suko žibintus, o merginos dainavo: "Pažiūrėk sesute, kaip žiba žvaigždėlės, taip žibėjo sesutėlės jaunosios dienešės". Toliau sekė kitos jaunuosius apdainuojančios dainos iki liūdnam suskambėjo "Močiute širdele, tai tau, tai tau, auginai dukrelę ne sau, ne sau". Jaunosios mamytė apgaubė Nijolės galvą balta lietuviškais raštais padabinta skarele. Salėje jautėsi tylą. Sudegė rūtėlės, vyrai užgesino žibintus ir salėje užsižiebė šviesos. Ir vėl visi linksminosi.

Nijolė metė savo vestuvinių gėlių puokštę į merginų būrį ir laimingoji buvo Saulė Kazėnaitė. Atsidėkodama jaunoji, pagal lietuvišką protį, dalino dovanas: lietuviška juosta apjuosė piršlį, apdovanojo tėvus, svočią, pamer-ges ir pabrolius...

Vėl jaunieji kvietė toliau linksminintis ir tarp visų šių

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

JŪROS ŠAULIŲ "ŠVYTURIO" KUOPOS STOVYKLA "PILĖNAI"

Dažnai spaudoje užtinkame žodį "Pilėnai". Tokiu vardu Detroito jūros šaulių "Švyturio" kuopa pavadino prie Dainavos įsigytą ir įrengtą savo stovyklą. Nežinau, ar mes visi žinomi ir ar dar prisimename kas tie "Pilėnai" buvo ir kodėl šauliai tokį gražų ir garbingą vardą pasirinko "Pilėnai", jog tai yra buvusi Lietuvos pilis. Kryžiuočiams užpuolus Pilėnus ir lietuviai, vadovaudami Margerio, matydami nebegalėsią puolikams atsispirti ryžosi nepaprastam žygiui, kokių istorijoje retai būna, susidėgindami ant laužo.

Pasak kai kurių kronikininkų pilyje žuvo apie 12,000 lietuvių, jų tarpe 4,000 kareivių. Spėjama, kad Punios piliakalnis, esantis prie Punios miestelio buvęs šis garsus "Pilėnais" vadinamas piliakalnis.

"Švyturio" kuopa stovykla vadinti "Pilėnais" gal paskatina ir tas, kad ji irgi turi aukštą kalną.

Kai prieš keletą metų šauliai įsigijo šį žemės sklypą, daug kas abejojo ar čia kas nors bus galima padaryti? Tai buvo tik kalnas, o prie jo bala.

Šiandieną čia jau stovi gražūs trys pastatai, auga medeliai, žydi gėlės ir mažame dirbtiname ežerėlyje maudosi žmonės.

Šiais metais ežerėlis pagrindinai išvalytas. Tuos darbus atliko, vadovaujant Antanui Šiurkui, jauni kuopos šauliai Robertas Arlauskas, Kęstutis ir Drąsutis Atkočičiai, Edvardas ir Antanas jr. Šiurkai. Ežerėlyje esančios žuvys labai jaunosios — nebijo žmonių. Užėjus ant tiltelio jų visas būrys ir plaukia prie tavęs. Įmestus į vandenį duonos trupinėlius vikriai gaudo. Pagavusios smarkiai neria gilyn.

Naujame pernai pastaty-

dienų populiarių šokių išsi-skyrė lietuviškas klumpakojis. Piršlys nešdamas juostomis papuoštą šauklio lazda išviliojo jaunimą dar vienai vestuvinei išdaigai. Visiems dalyviams liko neužmiršamas momentas, kai be poros su lazda rankose liko jaunikis Algis.

Dabar jaunieji dėkojo visiems svečiams už atsilankymą ir taip atėjo momentas kada jie turėjo pereiti per jaunimo rankų sudėtus vartelius... Taip buvo išlydėti jaunieji iš vestuvių puotos... Tik ne iš Clevelando ir ne lietuviškos visuomenės...

Ingrida Bublienė

tame pastate Bronius Valiukėnas ir Juozas Bražiūnas sudėjo gražių plytelių grindis. Kostas Ramanauskas padarė knygoms spintą, Mykolas Abarius nupiešė ir padavanojo du gražius paveikslus — Gedimino pilis su staugiančiu vilku ir Švyturys, Emilija Lungienė išsiuvinėjo Lietuvos Vytį ir Lietuvos Himną. Jų kūriniai puošia naujo pastato sienas.

Šiais metais pirmas Jūros šaulių "Švyturio" kuopos piknikas "Pilėnuose" įvyko birželio 10 d. Dalyvavo apie 200 žmonių. Birželio 24 d. buvo surengtas Joninių laužas. Laužą užkūrė LŠST Garbės Teismo pirm. Marijonas Šnapštys, talkininkaujant Windsoro Jūrų šaulių kuopos pirm. Mykolui Kiziui ir Danai Zebraitienei. Apie Jonines Lietuvoje pasakoko kuopos pirm. Alfą Šukys. Prie laužo Danai Zebraitienei vadovauja n t buvo dainuojamos dainos ir sugiedota Marija, Marija. Akordeonu pritarė Sigitas Zebraitis. Esant vėsiam orui buvo persikelta į salę. Karolis Balys papasakojo legendą apie paparčio žiedo ieškojimą linksmai nuteikdamas susirinkusius. Bronė Lungytė pašoko keletą egzotinių šokių, eilėraščius deklamavo Vytė ir Rūta Šnapštytės. Vėliau vaišintasi ir šokta.

Birželio 22 d. "Pilėnuose" įvyko jau trečias šiais metais parengimas - piknikas. Diena buvo graži ir atvykusieji gražėjosi augančiais "Pilėnais", š n e k učiavosi, vaišinosi, kai kurie ir maudėsi. Plaukiojo ežeriu ir laivelis. Tai Šimpuko sūnaus gimimo dienoje gauta dovana.

Vyr. šeimininkei Stefanijai Paulikienei vadovaujant ir sesėms šaulėms Elenai Bražiūnienei, Vladei Šiurkienei, Gracei Valiukėnienei ir Danai Zebraitienei talkininkaujant visi buvo pavalgydinti ir pavaišinti. Angelė Bukšnienė ir Petras Bukšnys trokštančius gaivino. Turtingame dovanų stale daug kas laimėjo vertingų dovanų ir namo grįžo su laimikiu.

AUKA DIRVAI

Jūros šaulių "Švyturio" kuopos šauliai Dirvos pagerinimui paskyrė 10 dol. auką ir per Dirvos bendradarbi A. Grinių prisiuntė. Ačiū.

JŪROS DIENA

Detroito Jūros šauliai ir Windsoro šauliai rugpiūčio 12 d. Windsore ant St. Clair ežero kranto J. M. Kizių sodyboje, 12208 Riverside Dr., rengia Jūros Dieną.

Detroito ir Windsoro lietuviai kviečiami atvykti į rengiamą Jūros dieną.

PRESSMAN, MULTICOLOR

Atex, USA, Inc. Asheville, N. C. 28802. Opening for experienced pressman/woman, 1st shift. Excel sal & fringe benefits. Relocation funds avail. Call collect weekdays Mr. MELICK, 704-274-7920 (30-36)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a peaceful rural community. For midnight to 8 a.m. shift. Excellent salary, fringe benefits & congenial working conditions. Plus meal on duty. Apply call or write to:

PARMER COUNTY COMMUNITY HOSPITAL

1307 CLEVELAND FRIONA, TEXAS 79035 806-247-2754 (27-33)

Wanted Journeyman TOOL AND DIE MAKERS

Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints & Close tolerance. Up to \$24,000 or more per year (incentive plan).

APPLY CALL OR WRITE TO: NEW HOPE TOOL & FABRICATION

P. O. BOX 807 FUQUAY VARINA, N. C. 27526 919-552-9181 (26-32)

MACHINISTS

FIRST AND SECOND CLASS, HAVE OWN TOOLS, READ BLUE PRINTS. POSITION OPEN ON ENGINE LATHE & TURRET LATHE, VERTICAL & HORIZONTAL MILLS.

- COMPETITIVE SALARY
- MAJOR MEDICAL
- DISABILITY INSURANCE
- LIFE INSURANCE
- COMPANY PAID HOSPITALIZATION-DENTAL PLAN
- PENSION PLAN

MG CECIL EQUIPMENT

6186 Norwalk Road Medina, Ohio 44256

Equal Opportunity Employer (23-32)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

GOLFO PIRMENYBĖS CLEVELANDE

Amerikos-Kanados Lietuvių Golfo Pirmenybės šiais metais įvyksta Darbo Dienos savaitgalį, rugsėjo 1-2 d.d., Clevelande SLEEPY HOLLOW golfo laukuose. Žaidynėse dalyvaus Chicago, Detroito, Toronto, Rochester lietuvių Golfo Klubai. Tikimasi golfininkų ir iš kitų vietovių. Clevelando golfininkai šioms varžyboms taip pat aktyviai rengiasi. Golfo pirmenybėse tikimasi apie 120 dalyvių. Pernai golfo pirmenybėse Toronte, kurios vyko Dainų šventės metu, dalyvavo 156 žaidėjai.

Amerikos-Kanados Lietuvių Golfo Pirmenybės vyks ta kasmet šiose vietovėse: Chicagoje, Toronte ar Clevelande. Prieš 4 metus Clevelando pirmenybes nepaprastai smarkus lietus išliko. Reikia tikėtis kad šių metų pirmenybės turės gerą orą. Pirmenybėse varžomasi ne tik už komandinės vietas, bet taip pat už individualų pirmavimą įvai-

riose klasėse. Pirmenybėse dalinai naudojama ir "išlyginamųjų smūgių" (handicap) sistema, tuo suteikiant galimybių ir mažiau pajėgiems žaidėjams laimėti. Dėlto golfas darosi patrauklus įvairaus amžiaus bei pajėgumo golfininkams. Tai gal vienintelė pramogos ar sporto šaka, kurioje gali tilpti ir visa šeima.

Golfo pirmenybių suorganizavimas ir pravedimas susijęs su darbais ir nemažomis išlaidomis. Dar pereinamųjų metų sezono pabaigoje Clevelande sudaryta Golfo Pirmenybių Organizacinis Komitetas: Jaunutis Nasvytis — pirm., Rimas Laniauskas — pirm. pav., Benis Paulionis — išd., Vyt. Šlapelis — dovanos ir Antanas Garka — informacija. Be to, specialiems reikalingams vadovauti sudarytos komisijos: banketas ir svečių priėmimas — Aldona Miškinienė, Joana Račilienė ir Aldona Raulinaitienė. Varžybų komisijai vadovauja Golfo klubo pirm. Vincas Urbaitis. Teisėjų kolegija: V. Urbaitis (Clevelandas), A. Karazija (Chicago) ir St. Kėkštas (Torontas).

Bet ką organizuojant yra darbų, kuriuos reikia atlikti kruopščiai ir laiku. Taipgi yra reikalų, kurių tinkamas sutvarkymas reikalauja glaudaus bendradarbiavimo tarp planuotojų ir dalyvių. Pav., kad turėti tvarkingą žaidėjų suskirstymą

žaidynių ketvertukais, reikia turėti žaidėjų sąrašus su reikiamomis žiniomis nustatyto laiku.

Golfo Pirmenybių Banketas šeštadienio vakare, rugsėjo 1 d. HOSPITALITY INN, 5300 Rockside Rd., Independence, Ohio balių salėje. Šilta vakarienė, gėrimai, bufetas. Šokiams groja R. Strimačio orkestras. Pradžią 8 v. v. Banketo kvietimus — 15 dol. asmeniui žaidėjai ir svečiai iš kitų miestų įsigyja registracijos metu viešbučio patalpose, gi clevelandiečiai svečiai banketo pakvietimų reikalu prašomi iš anksto kontaktuoti banketo komisijos narius: A. Miškinienę, J. Račilienę ar A. Raulinaitienę.

Golfo Pirmenybių Komitetas šiomis dienomis išsiuntinėjo Golfo Klubams bendralaiškį Nr. 2 su registracijos lapais. Klubai prašomi su žaidėjų sąrašais prisiųsti ir banketo dalyvių skaičius iki rugpiūčio 22 dienos. Klubų kruopštus bendradarbiavimas palengvins rengėjų darbus, ir prisidės prie sklandaus varžybų pravedimo golfo laukuose, o taip pat ir balius pasisekimo, kur žaidėjai ir svečiai iš kitų miestų turės progos susitikti su clevelandiečiais ir praleisti kelias valandas prie šokių muzikos. A. G.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGPIŪČIO 26 D. Kario žurnalui paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 1-3 D. — 1979 m. Š. Amerikos Lietuvių Vasaros Sporto žaidynės: lengvoji atletika, plaukymas ir golfas.

• RUGSĖJO 8-9 D. Š. Amerikos Lauko Teniso pirmenybės. Vykdo LSK Žaibas.

• RUGSĖJO 8-9 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• SPALIO 6 D. Balso 35 metų sukakties minėjimo balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 7 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• SPALIO 12, 13, 14 D. šaukiamas Lietuvių Kongresas Clevelande. Rengėjai Amerikos Lietuvių Taryba.

• SPALIO 13 D. LB Ohio Apygardos rengiamas abiturientų balius.

• SPALIO 20 — Tėvynės Garsų radijo 30 metų sukakties minėjimo vakaras Lietuvių namuose.

• SPALIO 27 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 3-4 D. Lietuvių Diena.

• LAPKRIČIO 3 D. — Lietuvių klubo \$1,000 kultūrinės premijos įteikimo balius Lietuvių namų salėje.

• LAPKRIČIO 10 D. Karuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• LAPKRIČIO 17 D. Korp! Neo-Lithuania šventė - balius su Neo-Lithuania orkestru iš Chicagos.

• LAPKRIČIO 24 — Vienos dienos rekolekcijos DMNP parapijoje.

• LAPKRIČIO 25 D. — 4 val. DMNP parapijos 50 metų sukakties minėjimas įvyks parapijos salėje.

Lietuvių grožio salonas **SILVER SHEAR — Hair Fashion**, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-1240.

• **APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.**

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

MOVING TO FLORIDA

Home with 4 large bedrooms in a very pleasant area, near East 185 Street. For appointment call: 486-3515. (31-33)

HOUSE FOR SALE

Hiller Ave off East 185 St. near Our Lady of Perpetual Help, 3 bedrooms, todor colonial, nice family room with fire place, 2½ bath, 2 care garage, transferred owner, want an offer. Low 50,000.

LOCATION REALTY
531-8788

(30-32)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5¼%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS, Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės atveju suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

KORP! NEO-LITHUANIA KNYGŲ LEIDIMO FONDUI AUKOS

Korp! Neo-Lithuania vyriausioji valdyba, telkdama lėšas knygų leidimo fondui, iš kurio pirmoje eilėje bus paremtas R. Spalio "Auksinio saulėlydžio gundymų" išleidimas, susilaukia vis daugiau paramos iš korporantų, filisterių ir bendraminčių. Kaip jau skelbta, paaugojusieji 100 dol. laikomi garbės prenumeratoriais, 50 dol. — garbės rėmėjais, 25 dol. — rėmėjais. Su dėkingumu priimamos ir smulkesnės aukos. Čekiai siųstini Korporacijos izdininkei Irenai Mažeikaitei, 228 W. Main St., Lake Zurich, Ill. 60047. Visos aukos bus skelbiamos Dirvoje.

Paskutiniu metu Korp! Neo-Lithuania knygų leidimo fondui paaugojo:

Po 50 dol. — Antanas Jassys, Columbus, Ohio; dr. Viktoras Dubinskas, Chicago, Ill.; Bronius Kasakaitis, Chicago, Ill.; dr. Jonas Maurukas, Elyria, Ohio.

Po 25 dol. — Teresė Stankūnas, Boston, Mass.; dr. S. Virkutis, East Newark, Maryland; J. Pumputis, Woodhaven, N. Y.; Henrikas Andriuška, Woodhaven, N. Y.; dr. Rimas Maurukas, Columbus, Ohio; Č. Česna, Worcester, Mas.; dr. Dainius Degėsys, Euclid, Ohio; Lucija Hofmanienė, Chicago, Ill.; Vytautas Aglinskas, Chicago, Ill.

• Rašyt. Vyt. Alantas ir ponija šiuo metu atostogauja Cape Cod, Mass. ir rašo, kad labai sužavėtas šio pusiasalio gražia gamta — kažkas nepaprasto.

• Dail. Alfonsas Dargis, gyv. Rochestery, ruošiasi savo kūrinių parodai Toronte š. m. spalio 21 d.

SKAUTŲ VYČIAMS

L. S. S. Atlanto Rajono "Svyturio" stovykloje, kuri įvyks Resolute Scout Reservation, Bolton, Mass., rugpiūčio 18-26 dienomis, bus skautų vyčių pastovyklė su atskira vadovybe ir programa. Stovyklos pabaigoje, rugpiūčio 25 d., įvyks skautų vyčių suvažiavimas. Ma-loniai yra kviečiami s. v. ir skautai vyčiai kandidatai atvykti. S. v. v. sl. Bronius Naras, A. R. Sk. Vyčių Skyriaus Vedėjas ir Pastovyklės Viršininkas.

• Naujoji Viltis eina toliau. Paskutiniu du numeriu suredagavo Aleksas Laikūnas. Leidėjų Taryba pakvietė dr. Joną Balį, kuris pasveiko po pavykusios operacijos, vėl perimti žurnalo redagavimą. Todėl rankraščius ir knygas paminėjimui vėl prašoma siųsti tokiu adresu: 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901.

• Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis ruošiasi lietuviškos muzikos koncertui Santaros-šviesos dvidešimt šeštajame suvažiavime rugsėjo 6-9 d.d. Tabor Farmoj, Sodus, Mich. Programoje Felikso Bajoro ir Dariaus Lapinsko kompozicijos.

• Jonas ir Marija Pipirai, Dirvos skaitytojai Worcester prašo paskelbti jų naują adresą: 15 Standish St., Worcester, Mass. 01604. Tel. 791-5225.

• Vincas Trumpa Santaros-šviesos suvažiavime rugsėjo 6-9 d.d. Tabor Farmoj, Sodus, Mi. svarstys "Laisvės našta".

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

A. A.

MARIJAI VYLIAUDIENEI

mirus, jos mylimą vyrą BALĮ VYLIAUDĄ, dukrą IRENĄ ir JULIŲ VEBLAIČIUS, ir visus jų šeimos narius, gilaus liūdesio vailandose nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Elizabetho skyrius

Brangiai Motinai

A. A.

ONAI GELAŽIŪNIENEI

mirus, dukterį TERESĘ URBAITIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame

CLEVELANDO NERINGOS TUNTO
VYR. SK. ŽIDINYS

LOS ANGELES

ANDRIUS A. KIRSONIS
— MEDICINOS
DAKTARAS

Andrius A. Kirsonis

Prieš keltą metų Aleksandro ir Madės Kiršonių sūnus Andrius, baigęs aukščiausiais pažymiais Inglewoodo aukštesn. mokyklą, laimėjęs sunkų konkursą, kuriame atrinkta iš keleto tūkstančių kandidatų 50 jaunuolių, buvo priimtas pagal specialią programą į Michigano universitetą studijuoti medicinos mokslus. Po keleto metų intensyvaus darbo šis gabus ir darbštus jaunuolis birželio 8 d. savo studijas baigė medicinos daktaro laipsniu. Sugrįžęs apsigyveno Manhattan Beach ir buvo priimtas į vieną Los Angeles County ligoninių internu vidaus medicinos programoje.

Liepos 21 d. Kiršonių namuose, Rancho Palos Verdes, Calif., susirinko jų giminės, draugai bei prieteliai šiam įvykiui atžymėti. Pasirodo, kad ir jaunoji Kiršonienė tuo pačiu laiku ir tam pačiam universitete įsigijo magistro laipsnį (iš Speech and Communication). Taigi dvigubas jaunos šeimos atsieikimas! Taip pat ta pačia proga buvo pagerbtas ir svečias iš Lietuvos — dr. R. Kirsonis.

Pabrėždamas įvykio svarbą ir pareigų atsakomybę, sveikino V. Aleksandrūnas — savo ir šeimos artimųjų vardu ir dr. B. Raulinaitienė — Lietuvių gydytojų vardu. Besivaišinant pasidalinta įspūdžiais. Sugiedota Ilgiausių metų.

Pažymėtina, kad dipl. e k o n o m i s t a s Aleksandras Kirsonis su šeima persikėlęs iš Kanados į Kaliforniją, įsijungė į visuomeninę veiklą. Buvo Lietuvių kredito kooperatyvo steigėjas ir jam ligi šiol pirmininkauja. Daug nusipelnė Tautinių namų organizavime ir buvo jų pirmininkas. Iki išeinant į pensiją, dirbo Los Angeles County mokesčių revizorium, o p. Kiršonienė dirba banke. Kiršoniai, nors gyvendami toli nuo šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, sudarė sąlygas, kad vaikai (Andrius ir Daiva) lankytų ir baigtų šią mokyklą. Šiuo metu duktė Dai-

ASMENŲ AUKOJUSIŲ RELIGINEI ŠALPAI PER CLEVELANDO RELIGINĖS ŠALPOS KOMITETĄ

S A R A Š A S N R. 2

1000 dol. — James B. Mooney.

550 dol. — Aušra ir Rytas Babickai.

100 dol. — dr. J. Skrinka, prof. dr. Pranas Jucaitis.

50 dol. — E. ir N. Kersnauskai.

25 dol. — H. Bankaitis, T. V. Urbaičiai, dr. S. ir B. Juodėnai, V. Braziulienė, dr. J. ir B. Balčiūnai, X. Y.

20 dol. — D. G. Iešmantai, J. Balbatas, J. M. Mikonai, E. ir R. Bridžiai, dr. S. Sviderskas, J. Budrienė.

15 dol. — A. Mikoliūnaitė, J. Biliūnas, E. B. Nainiai, J. I. Juodišiai, A. Mackevičius, J. Garla.

10 dol. — V. Apaniai, H. Beržinskas, B. Karklius, M. Iešmantas, A. Baliūnas, dr. V. ir A. Mauručiai, V. B. Čyvai, P. Degulis, D. B. Apanavičius, A. A. Kavaliūnai, P. T. Gaizauskai, J. J. Naujokaičiai, J. M. Apanavičiai, F. N. Kaminskas, V. Šamatauskas, D. Čipkienė, V. Ramūnas, E. Aleksa, A. Sadauskai, A. Šedienė, H. S. Stasai, J. Zigmantas, J. G. Čyvai, J. F. Jasinevičiai, P. Ežerskis, G. A. Masilioniai, V. S. Akelaičiai, V. J. Janušiai, I. Stankus, P. ir E. Mikšiai (Florida).

7 dol. — I. Johansonas, M. Aukštuolis.

6 dol. — O. J. Žilioniai, A. B. Juodikiai.

5 dol. — R. Aukštuolis, J. M. Dundurai, E. Ilenda, R. Brazaitienė, K. K. Titai, A. Baliūnienė, J. Kaklauskas, V. Benokraitis, P. N. Bieliniai V. Čyvas, K. Kizevičius, S. Sankal, S. J. Ignatavičiai, J. E. Saikai, A. Jasiūnas, J. M. Narušai, S. Mikalauskas, A. Muliolis, J. Vyšnionis, V. Nykštėnas, H. Kripavičius, J. Barkauskas, M. Maslauskienė, A. Gecewicz, St. Jurgaitis, S. Ryde-

va studijuoja Long Beach universitete ekonominius mokslus. Ig. M.

• Inž. V. Vidugiris perėmė vadovauti Amerikos Legiono, West Hollywood Post 405, daliniui. Šiam postui vadovauja estai ir lietuviai. Iš estų jau buvo keletas vadovų. Bernard Nurmisen yra buvęs jau kelis kartus "commender". Lietuvių poste iki šiol yra prisirašę 6 asmenys. Prieš pora metų posto vadovu buvo inž. V. Čekanauskas.

• Rimas ir Lidija Giedros, neseniai atvykę iš Lietuvos, apsigyveno Los Angeles. Romas Giedra yra elektrotechnikas ir gavo darbą pas Gasparą Kazlauską, savininką Astro-Arc korporacijos.

lienė, M. Ivanauskienė, M. Bajoraitienė, J. Miliauskas, F. Navickas J. M. Damušiai, R. A. Idzeliai, V. A. Petukauskai, V. Žiedonienė, O. Kašubienė.

3 dol. — Brazaitis, A. Verbyla, B. Juodis.

2 dol. P. Kaunas, S. Greičienė, A. Kijauskas, S. Laniauskas, P. Zigmantas, V. August, M. A. Bankaičiai, V. Stuogis, V. Galinis, J. Vencius, A. Laniauskaitė, E. Krygerienė.

1 dol. E. Eidimtas, V. Bartuška, I. Belzinskas.

A. A. O. Matusevičienės atminimui per Oną ir Vacį Rociūnus Religinei šalpai aukojo šie asmenys:

30 dol. — G. ir dr. N. Juškėnai.

25 dol. — A. ir E. Meilai.

20 dol. — dr. E. ir B. Juodėnai, V. ir B. Čyvai, S. E. Alšėnai.

15 dol. — I. M. Janavičiai, R. N. Kašubai.

10 dol. — V. I. Vinclovai, Maria Pla, A. M. Krygeriai, K. M. Marcinkevičiai, B. R. Snarskiai, I. Gedrienė, A. Styra, Prax Family, B. Pauliukonis, Muliolių šeima, J. M. Mikonai.

5 dol. — V. A. Petukauskai, V. T. Urbaičiai, J. S. Orantai, P. O. Žilinskai, P. J. Klitoriai, A. Bridžius, J. Stempužis, Z. Obelenis.

Viso nuo vajeaus pradžios Religinei šalpai per Clevelando Religinės šalpos Komitetą gauta aukų 6710 dol. 97 centai.

Clevelando Religinės šalpos Komitetas

WANTED AT ONCE EXPERIENCED SCREEN PRINTING HELP!

"WE ARE GROWING VERY FAST.
SO ADVANCEMENT WILL BE
RAPID"

- 1-STENCIL CUTTER
 - 2-SCREEN MAKER
 - 3-INK MATCHER
 - 4-PRESS MEN
- SILK SCREEN
Automatic, Semi
Automatic Webb
1ST AND 2ND SHIFT.

GOOD PAY, Vacation, Profit sharing,
Paid Holidays and Disability Income.

APPLY CALL OR WRITE TO:
MR. PERRY GEORGE or BILL
FERNANDER

MILLER-ZELL

4750 Frederick Drive

Atlanta, Ga. 30336

Call toll free 1-800-241-4380
(28-34)

SCREW MACHINE

We have openings for individuals to
set up & operate automatic screw
machines.

BROWN & SHARPE & WARNER
SWASSEY

Minimum 10 years experience.

FULL TIME, DAYS & NIGHTS.

Good company benefits, air conditioned plant, overtime.

Apply call or write to Vice President
of Manufacturing

DETROL FLUID PRODUCTS

3001 Grant Ave.

Bellwood, Ill. 60104

312-547-0500

An Equal Opportunity Employer
M/F/H

(23-31)

EMPLOYMENT & TRAINING

For youth 16 to 21 must be a resident
of Allegheny County. (Living outside
the city of Pittsburgh.) Variety of
job positions available for high school
dropouts and graduates. Employment,
educational, personal counseling serv-
ices. For additional information phone
412-351-0271.

An Equal Opportunity Employer
(30-39)